

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Освітня програма	3325 Журналістика та кросмедійність
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	061 Журналістика

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	3325
Назва ОП	Журналістика та кросмедійність
Галузь знань	06 Журналістика
Спеціальність	061 Журналістика
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Сазонова Юлія Олександрівна, Шекеряк Яна Василівна, Пономаренко Людмила Григорівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	17.10.2023 р. – 19.10.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.chnu.edu.ua/media/43lcdzcg/vidomosti-pro-samootsinka-prohramy-zhurnalistyka-ta-krosmediinist.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.journalistic.space/akredytatsijna-ekspertyza-zhurnalistyka-ta-krosmedijnist-mahistr-2023r/

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Результати акредитаційної експертизи засвідчили, що ОПП «Журналістика та кросмедійність» другого (магістерського) рівня вищої освіти загалом відповідає основним нормативним документам - «Стратегічному плану розвитку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на 2019 – 2026 роки» та Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня, а також спеціальності 061 «Журналістика», ринку праці буковинських масмедіа. ЕГ вбачає унікальність ОПП у тому, що формувалася в межах проєктів, спрямованих саме на забезпечення якості вищої освіти - TEMPUS-IV «Кросмедіа та якісна журналістика. Інновації в університетській освіті журналістів у мережевому суспільстві» (2012- 2015 рр.) та ЕРАЗМУС+ КА 2 «Журналістська освіта для демократії в Україні: вироблення стандартів, доброчесності та професіоналізму» (номер проєкту: 598964-EPP-1-2018-1-UK-EPPKA2-SVNE-JP) - «DESTIN». Координатор – Університет Бат Спа (Великобританія) (2018-2022). Здобувачі мають всі умови для набуття загальних та спеціальних компетенцій за допомогою потужної матеріально-технічної бази, одержаної у межах міжнародних проєктів, за сприяння висококваліфікованих фахівців, більшість з яких мають практичний досвід у сфері журналістики, за створення безпечних умов, пов'язаних з нинішніми умовами воєнного стану в Україні. Успішну реалізацію ОПП забезпечує регулярна співпраця з роботодавцями, міжнародне співробітництво, дотримання принципів академічної доброчесності та принципам академічної свободи. Освітній процес за ОПП відповідає вимогам студентоцентрованості та принципам академічної свободи. ЕГ пересвідчилася у достовірності фактів і вважає, що ОПП «Журналістика та кросмедійність» другого (магістерського) рівня вищої освіти відповідає Критеріям оцінювання якості освітньої програми. Виявлені слабкі сторони не мають системного чи фундаментального характеру і загалом критично не впливають на якість підготовки магістрантів, а також на загальне позитивне враження ЕГ від освітньо-професійної програми. Запропоновані рекомендації сприятимуть удосконаленню та посиленню ОП".

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Сильні сторони та позитивні практики ОПП: 1) цілі й завдання ОПП відповідають: 1) спеціальності 061 «Журналістика» щодо відповідних обов'язкових та вибіркових ОК, 2) запитам ринку буковинських медіа в універсальному журналістстві, 3) галузевому та регіональному контексту щодо потреби в управлінських журналістських кадрах, 4) стратегії ЧНУ щодо підготовки висококваліфікованих фахівців; 2) редакції ОПП 2020 р., що змістовно близька до редакції ОПП 2023 р., створена в межах міжнародного проєкту ЕРАЗМУС+ КА 2 «Журналістська освіта для демократії в Україні: вироблення стандартів, доброчесності та професіоналізму»-«DESTIN» (2018-2022 рр.), пройшла іноземну експертизу за критеріями, які базуються на Стандартах і рекомендаціях із забезпечення якості у Європейському просторі в. о.; 3) навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО (під час реалізації на ОПП міжнар. проєктів «Crossmedia und Qualitats journalismus» за програмою Еразмус+ КА107 «Destin» та ЄС «Tempus-IV», участі НПП в міжнар. наук. стажуваннях (в Німеччині (Університет Амберг-Вайден), Румунії (Сучавський університет Штефан чел Маре); Іспанії (Університет Гранаді); 4) ЧНУ активно залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу у вигляді: 1) рецензування ОПП стейкхолдерами; 2) проведення тренінгів, семінарів, майстер-класів для здобувачів; 3) запрошення до роботи в ДЕКАх, 4) керівництво практикою здобувачів; 5) долучення до аудиторних занять, забезпечення викладання ОК; більшість НПП ОПП мають практичний досвід; 5) ЧНУ посприяло професійному зростанню НПП через стажування в Journalism Teachers' Academy від ГО УІМК та «Академії з прав людини...» на базі КНУ ім. Т. Шевченка, безкоштовних семінарів і тренінгів від наукової бібліотеки ЧНУ щодо роботи з електрон. ресурсами, джерелами інформації, наукометр. базами); 6) у ЧНУ ведеться інформаційна й консультативна робота щодо популяризації академічної доброчесності та запобігання плагіату: обговорення й тренінги, підписання «Заяви про дотримання академ. доброчесності» перед написання кваліф. робіт та розробці відповідної декларації для НПП і здобувачів в.о.; 7) здобувачам ОПП доступна якісна та сучасна мат.-техн. база для досягнення визначених в ОПП цілей та РН; 8) у ЧНУ впроваджені програми протидії корупції та дискримінації, освітнє середовище закладу є безпечним, наявні укриття, навчальні приміщення обладнані для осіб з особливими освітніми потребами; 9) у ЧНУ регулярно проводиться внутрішній моніторинг якості змісту в.о. Центром ЗЯВО з наданням зауважень та рекомендацій, що оприлюднюються на сайті ЗВО (пр. наук.-метод. ради №11 від 28.06.2023), та відповідно до яких внесені зміни до ОПП (доданий член проєктної групи від роботодавців, систематизована інформація за ОПП на сайті кафедри журналістики); 10) офіційний сайт ЧНУ має уніфіковану структуру та інтуїтивно зрозумілий інтерфейс. На сайті кафедри журналістики регулярно публікуються новини щодо різних аспектів освітнього процесу.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. В ОПП подана структ.-логічна схема як таблиця, немає пояснень щодо обрання ВК, не прописані в остан. розділі освітня кваліфікація й процес захисту кваліф. роботи; кількість кредитів для практики не збігається з мінімумом, визначеним Стандартом. 2. Опитування здобувачів в.о. за ОПП, проведені Центром ЗЯВО, не сприяють виявленню їхніх конкретних потреб як заінтересованих сторін. На засіданні каф. журналістики, де обговорювалися зміни до ОПП, не було здобувачів та студент. самоврядування. 3. Результати навчання в РНП не корелюють з матрицею відповідності РН та ОК, представленою у ВСО (Табл. 3), у матриці відповідності випали РН 04 та РН 09 цієї ОПП, тож наявні у матриці ВСО ОК (Табл. 3) не забезпечують досягнення РН 04 та РН 09. 4. Наскрізна програма практики

охоплює одночасно два рівні в.о., не має титулки; посилання на літературу в програмі асистент. практики не забезпечують доступ до названих джерел. 5. У РНП та силабусах відсутні: схема формування оцінки, критерії оцінювання кожного виду роботи, принципи оцінювання та інформація щодо відпрацювання пропущ. занять, в обов'язкових ОК немає завдань до сам. роботи; передбачені в НП години з сам. роботи ніяк не верифікуються в обов'язкових ОК. 6. НПП не завжди оновлюють список рекомед. джерел у РНП ЗПО2, ППО1, ППО2, ЗПВ2; загалом в ОК бракує власних наук. праць НПП та статей з журналів Scopus/Web of Science. 7. Відсутність можливості для здобувачів, які навчаються дистанційно, звернутися за допомогою для вирішення конфліктних ситуацій. До 1 вересня 2024-2025 н.р. гаранту, проєктній групі ЕГ рекомендує: 1) внести до ОПП правки щодо структ.-логічної схеми, принципу обрання вибіркового ОК, форми та процесу атестації здобувачів, обсягу практики; 2) залучити до перегляду ОПП здобувачів в.о. та студентське самоврядування під час засідань проєктної групи, засідань кафедри; 3) Центру ЗЯВО додати до анкет питання, спрямовані на виявлення конкретних потреб здобувачів у межах ОПП; 4) уніфікувати РН в ОПП, РНП, силабусах, звітах, переглянути РНП та забезпечити релевантну кореляцію темарію лекц., семін. занять та завдань сам. роб. з РН, які забезпечує той чи інший ОК; 5) розділити наскрізну програму практики за рівнями в.о., відредагувати відповідно до наданих зауважень; 6) внести до РНП/силабусів правки відповідно до названих слабких сторін щодо системи оцінювання, завдань для сам. роботи тощо; 7) НПП подавати в РНП літературу за останні 5-10 рр. та новітні дослідження (праці з Scopus/Web of Science), власні наукові/навч.-метод. праці; прибрати зі списку літ-ри в РНП ППО1 джерела, опубліковані в країні-агресорці; 8) для покращення співпраці зі стейкхолдерами створити дорадчу раду роботодавців та асоціацію випускників зі спеціальності «Журналістика»; 9) додати на сайт кафедри електронну скриньку довіри/форму для дистанц. анонімн. повідомлень про конфліктні ситуації; бажано додати телефони довіри. Додаткові рекомендації ЕГ, які є важливі для посилення ОПП, див. в частині 5. «Інші спостереження» цього звіту.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі ОПП “Журналістика та кросмедійність” полягають у навчанні здобувачів “розв’язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері журналістики” (<http://surl.li/miaif>). Місія ЗВО сформульована в “Стратегічному плані розвитку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на 2019 – 2026 роки” та базується на трьох основних напрямках - “інновативності, збалансованості, успіху”, які досягаються “через розвиток системи освіти та наукової діяльності шляхом підготовки високопрофесійних, конкурентоспроможних фахівців, здатних активно діяти в умовах ринкової економіки та соціального партнерства; розвиток наукових пріоритетів, наукових шкіл, інноваційної складової” (<http://surl.li/harkt>). Тож і в ОПП, і в стратегічному плані розвитку ЗВО чітко проглядається спільна мета - підготовка висококваліфікованих кадрів для інноваційної та дослідницької діяльності в галузі журналістики. Певний ступінь інноваційності закладений у другій частині назви ОПП - кросмедійність, що відповідає нинішнім характеристикам журналістики - кросмедійної, конвергентної, мультимедійної.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Пропозиції від роботодавців мають міцну доказову базу: голова ЧОО НСЖУ В.Бобер вніс пропозицію про додавання до ОПП “Журналістика та кросмедійність” навчальної дисципліни “Актуальні питання авторського права” у зв’язку з прийняттям Закону “Про медіа”, що засвідчено в протоколі засідання кафедри журналістики (№9 від 1.03.2023, наданий на запит ЕГ), у відомостях про самооцінювання й підтверджено самим В.Бобром, який був на зустрічі ЕГ з роботодавцями. Крім цієї навчальної дисципліни, до редакції ОПП 2023 року на пропозиції роботодавців були внесені такі нові ОК: “Авторський подкастинг” (пропозиція випускниці Т. Бурли, яку підтримала Заслужена журналістка України, викладачка кафедри Т. Смолдирева), “Інтелектуальна власність” (ще одна пропозиція В. Бобра), “Видавничі технології та форми” (пропозиція директора видавництва ЧНУ В.Бакая). На цьому ж засіданні колишня випускниця, журналістка мультимедійного видання “Молодий буковинець” А.Семьонова, яка має досвід кореспондентки на передовій, відзначила, що дисципліну “Журналістика в умовах війни” потрібно розвивати й поглиблювати, а також пообіцяла сприяти її викладанню. Тож враховані позиція та потреби роботодавців і випускників, але не виявлені та не враховані потреби та рекомендації здобувачів вищої освіти.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності 061 “Журналістика” ринку праці - це кросмедійність, візуалізація інформації, авторський подкастинг, загалом потреба в підготовці універсального журналіста (за Д. Рендалом). На цьому акцентувала увагу під час резервної зустрічі з гарантом доц. Л. Василик. Ці тенденції враховані в таких ОК: обов'язкових “Кіно та тележурналістика”, “Фактчекінг інформації” та вибіркового “Журналістика в умовах війни”. До останньої редакції ОПП з урахуванням побажання стейкхолдерів додані такі вибіркові ОП: “Авторський подкастинг”, “Інтерактивні видання”, “Актуальні питання медіаправа”. Ринок праці (мас-медіа Буковини, Заходу України та власкорів центральних ЗМІ) також потребує універсального журналіста, який готує матеріали для різних медіаплатформ. Галузевий та регіональний контекст також врахований в аналізованій ОПП. На цьому акцентували увагу під час зустрічі з ЕГ місцеві роботодавці, зокрема: голова ЧОО НСЖУ, головний редактор медіа «Погляд» В.Бобер, головний редактор медіа “Молодий Буковинець” В. Загайський, директор ТОВ "ТРК "ТВА" В. Пелех. Високий рівень журналістів підтвердила випускниця ОПП Д.Нематіан-Золбін, за словами якої в її медіа за наявності вакансії звертаються перш за все до випускників ОПП “Журналістика та кросмедійність”. Досвід європейських та українських освітніх програм був врахований в ОПП ще під час участі розробників у міжнародному проєкті “Темпус-IV” (три європейські ЗВО - м. Пассау (Німеччина), Відень (Австрія), Сібіу (Румунія) та 10 українських ЗВО, зокрема й ЧНУ імені Юрія Федьковича). Далі ОПП розроблялася в межах проєкту “ЕРАЗМУС КА 2 QUAERE “Система забезпечення якості освіти в Україні: розвиток на основі ENQA стандартів та рекомендацій” - «DESTIN» “Журналістська освіта задля демократії в Україні: розробка стандартів, доброчесність і професіоналізм” за участі європейських менторів, які дали оцінку за кожним критерієм. Відповідно, ОПП була доопрацьована розробниками й викладена в редакції 2020 р. Спільну активну діяльність у межах цих проєктів гаранта ОПП Л.Василик підтвердила стейкхолдер д.соц.ком. О.Мітчук. Учасниками проєкту укладено «Збірку Національних методичних рекомендацій щодо змісту, розробки та впровадження навчальних програм для здобуття ступенів бакалавра та магістра в галузі журналістики» (<http://surl.li/mnrkz>). У 2023 р. до ОПП були внесені зміни у зв'язку з виходом Стандарту вищої освіти зі спеціальності 061 “Журналістика” другого (магістерського) рівня. Проєкт ОПП в новій редакції 2023 р. оприлюднений на сайті кафедри журналістики для обговорення на з електронною адресою для зворотного зв'язку.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Відповідно до прийнятого 8.11.2022 Стандарту вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти до ОПП “Журналістика та кросмедійність” були внесені зміни, які дають можливість здобувачам досягти РН, визначених у цьому Стандарті. Порівняно з редакцією ОПП 2020 р. були внесені такі зміни: до складу проєктної групи доданий представник роботодавців, додана рецензія від представника академічної спільноти, узгоджені зі Стандартом характеристика ОПП, програмні компетентності, результати навчання, відредагована матриці відповідностей ЗК, СК, РН обов'язковим ОК.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильні сторони та позитивні практики ОПП “Журналістика та кросмедійність”: ОПП “Журналістика та кросмедійність” другого (магістерського) рівня в.о. почала формуватися на рівні введення освітніх компонентів ще в межах міжнародного проєкту TEMPUS-IV «Кросмедіа та якісна журналістика. Інновації в університетській освіті журналістів у мережевому суспільстві» (2012-2015 рр.), який виконувався кафедрою журналістики разом із ЗВО України, Молдови, Австрії й Німеччини, а остаточно зазнала змін та в оновленому вигляді пройшла експертизу зарубіжних менторів за дев'ятьма критеріями оцінки її якості в межах наступного проєкту “ЕРАЗМУС+ КА 2 «Журналістська освіта для демократії в Україні: вироблення стандартів, доброчесності та професіоналізму» - «DESTIN» (2018-2022 рр.) ; цілі ОПП повністю відповідають стратегії ЧНУ імені Юрія Федьковича щодо підготовки висококваліфікованих кадрів для інноваційної та дослідницької діяльності в галузі журналістики; цілі й завдання ОПП відповідають спеціальності 061 “Журналістика” (наявність фахових ОК “Кіно та тележурналістика”, “Фактчекінг інформації”, “Журналістика в умовах війни” + нові ОК у редакції ОПП 2023 р. “Актуальні питання медіаправа”, “Інтерактивні видання”, “Авторський подкастинг”), запитами ринку праці (буковинським ЗМІ та загальноукраїнським представництвом у м.Чернівці потрібні універсальні журналісти, які навчені працювати в кросмедійних медіа), галузевому та регіональному контексту (відповідність висококваліфікованих фахівців, підготовлених за ОПП, та потребу в них підтвердили місцеві керівники медій: голова ЧОО НСЖУ, головний редактор медіа «Погляд» В. Бобер, головний редактор медіа “Молодий Буковинець” В. Загайський, директор ТОВ "ТРК "ТВА" В. Пелех, випускниця, яка працює в медіа, Д. Нематіан-Золбін).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони ОПП “Журналістика та кросмедійність”: 1. При перегляді ОПП враховані рекомендації роботодавців та випускників. Оприлюднені на сайті результати опитування здобувачів вищої освіти (http://philology.chnu.edu.ua/?page_id=744) не сприяють виявленню їхніх конкретних потреб як зацікавлених сторін. На засіданні кафедри журналістики, де обговорювалося питання внесення змін до ОПП, не було представників від здобувачів та/чи студентського самоврядування. 2. ЕГ виявила неточність у ВСО: журналістка А.Семьонова не могла запропонувати в березні 2023 р. навчальну дисципліну “Журналістика в умовах війни”, бо вона вже викладалася відповідно до редакції ОПП 2020 р. У протоколі №9 від 1.03.2023 р., наданому на запит ЕГ, якраз і відзначено бажання стейкхолдерки А.Семьонової як журналістки, яка має досвід праці на передовій, сприяти викладанню цієї дисципліни. Рекомендації ЕГ рекомендує гаранту та проєктній групі до початку 2024-2025 н.р.: 1) залучити здобувачів ОПП та представників студентського самоврядування до перегляду ОПП в межах семінару, розширеного засідання кафедри тощо; 2) Центру ЗЯВО - скласти анкету для опитування здобувачів таким чином, щоб виявити конкретні потреби здобувачів щодо освітнього процесу в межах ОПП та подати їх у вигляді рекомендацій проєктній групі для врахування під час наступного перегляду ОПП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ЕГ дійшла висновку про таку відповідність ОПП за окремими підкритеріями: 1.1.: повна відповідність; цілі ОПП відповідають місії та стратегії ЧНУ; 1.2.: часткова відповідність; при перегляді ОПП враховані рекомендації роботодавців та випускників, проте не виявлені, тож і не враховані, – здобувачів вищої освіти; 1.3.: повна відповідність; цілі ОПП та РН визначені з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту; ОПП розроблена в межах зарубіжного проєкту Destin та пройшла експертизу іноземних менторів щодо її відповідності європейським стандартам якості вищої освіти; 1.4.: повна відповідність; ОПП «Журналістика та кросмедійність» дає можливість здобувачам досягти РН, визначених у Стандарті вищої освіти другого (магістерського) рівня. ЕГ вважає, що ОПП відповідає критерію 1 за рівнем відповідності В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Відповідно до Стандарту зі спеціальності 061 Журналістика для другого (магістерського) рівня вищої освіти обсяг освітньо-професійної програми магістра журналістики становить 90 кредитів ЄКТС. Обсяг аналізованої освітньо-професійної програми “Журналістика та кросмедійність” також складає 90 кредитів ЄКТС, зокрема на обов’язкові ОК відводяться 64 кредити, на вибіркові ОК - 26 кредитів, що відповідає стандарту. Відповідно до Стандарту проходження практики має охоплювати мінімум 20 кредитів ЄКТС. Водночас ОПП “Журналістика та кросмедійність” передбачає проходження виробничої практики у медіа (7 кредитів ЄКТС) та асистентської практики на кафедрі журналістики (10 кредитів ЄКТС), що в сумі складає лише 17 кредитів ЄКТС.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов’язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОПП “Журналістика та кросмедійність” (2023) має чітку структуру, що відповідає Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня, та містить усі необхідні складники. Проте подана в ОПП структурно-логічна схема у вигляді таблиці не відображає взаємозв’язків між освітніми компонентами, що вивчаються, та логіку досягнення програмних результатів навчання. Крім того, з переліку вибіркового компонента не зрозуміло, яку кількість ОК та кредитів має обрати здобувач. У редакції ОПП 2023 р. у частині “Форма атестації здобувачів вищої освіти” не названа освітня кваліфікація, яка присвоюється здобувачу в результаті атестації, і не розписано, яким чином відбувається захист кваліфікаційної роботи, хоча це було в редакції ОПП 2020 р. Тож у сукупності обов’язкові та вибіркові ОК дозволяють досягти заявлених в ОПП цілей та програмних результатів навчання. ЕГ відзначає, що програмні компетенції та результати навчання після прийняття Стандарту, тобто в редакції ОПП 2023 р. кількісно

максимально узгоджені зі стандартом (ЗК – дев'ять, СК – сім, РН – тринадцять). Водночас ЕГ виявила розбіжності між матрицею відповідності в ОПП редакції 2023 р. та матрицею відповідності програмних результатів навчання освітнім компонентам у ВСО у вигляді Таблиці 3 на рівні таких п'яти освітніх компонентів: ЗП 01 (відсутні РНО4, РНО9), ЗП 02 (відсутній РНО11), ПП 01 (відсутні РНО6, РНО7), ПП 03 (відсутній РНО7), П 1 (відсутні РНО5, РНО6). ЕГ також встановила, що в Таблиці 3 ВСО випали два РН, зокрема РН 04 та РН 09, хоча відповідно до ОПП вони забезпечуються ЗП 01 «Методологія досліджень». У РНП цієї навчальної дисципліни також вони не фігурують, проте РН 04 та РН 09 прописані в силабусі до цієї ЗП 01. Також ЕГ перевірила відповідність ЗК, СК та РН в завантажених у Таблицю 1 силабусах до всіх обов'язкових ОК та в завантаженій у ВСО ОПП і виявила, що ЗК, СК та РН П1 «Виробнича практика» не корелюють із матрицею відповідності ОПП (лише дві ЗК збігаються). Крім того, ЕГ вважає, що до ОК ДА «Магістерська робота» мають бути завантажені не «Вимоги до розробки та оформлення магістерських робіт студентів спеціальності “Журналістика” Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича», а оформлений відповідно до вимог чинного «Положення» ЧНУ силабус або РНП. ЕГ відзначає, що 1-й та 2-й рік навчання за ОПП “Журналістика та кросмедійність” другого (магістерського) рівня в частині документів ЗВО названі 5-м та 6-м курсом, напр., у НП 2020 р. (<http://surl.li/mlmmg>) та НП 2023 р. (<http://surl.li/mjiyv>). Проте це дві різні освітні програми різних рівнів вищої освіти - бакалаврського та магістерського, на кожен з яких передбачений окремий вступ.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Обов'язкові ОК відповідають спеціальності 061 "Журналістика" та забезпечують виконання Стандарту вищої освіти. У межах обов'язкових освітніх компонентів ОПП “Журналістика та кросмедійність” формуються ЗК, СК та РН здобувачів, зокрема це ОК: - загальної підготовки (формування загальних компетентностей): «Методологія медіадосліджень», «Інформаційна політика та безпека», «Журналістська освіта і наука», - професійної підготовки (формування спеціальних компетентностей): «Кіно- та теледокументалістика», «Фактчекінг інформації», «Практикум з режисури та сценарної майстерності». Вибіркові ОК також відповідають спеціальності 061 Журналістика, зокрема: «Кросмедійна публікація», «Інфографіка», «Репортерські технології та формати», «Актуальні питання медіаправа», «Робота з кросмедійною редакційною системою», «Авторський подкастинг» тощо. ОК «Ділове спілкування іноземною мовою (за вибором - англ., нім., франц., пол.)» спрямоване на сприяння академічній мобільності та участі в міжнародних проєктах.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Відповідно до пункту 1.2 «Положення про порядок реалізації студентами Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича права на вибір навчальних дисциплін» (<http://surl.li/jysgl>) здобувачі мають право на вибір не менше 25% навчальних дисциплін. Аналізована ОПП має 26 кредитів вибіркових ОК, що складає 28% загального обсягу ОК. Тож ОПП відповідає вимогам “Положення”. Відповідно до підпункту 2.4.2 «Положення про порядок реалізації студентами Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича права на вибір навчальних дисциплін» (<http://surl.li/jysgl>) здобувачам може бути відмовлено у реалізації вибору навчальних дисциплін за таких умов: “Якщо кількість студентів, які обрали навчальні дисципліни із загальноуніверситетського каталогу є меншою 20 осіб, а кількість студентів, які обрали навчальні дисципліни з блоку дисциплін вибору навчального плану (освітньо-професійної програми), за якими навчаються, меншою за встановлені в Університеті мінімуми: 10 осіб – за рівнями молодшого бакалавра, бакалавра, 7 осіб – за рівнем магістра”. З огляду на кількість здобувачів за ОПП “Журналістика та кросмедійність” другого (магістерського) рівня вищої освіти (1 рік - 7 чол., 2 рік - 3 чол.) здобувачі можуть обирати вибіркові дисципліни лише колективно, за домовленістю. Це було підтверджено під час зустрічі з ЕГ здобувачем 1-го року навчання М.Берником, який засвідчив процедуру вибору ВК (в тому числі й загальноуніверситетського) з переліку та написання заяви за результатами вибору, а також зазначив, що здобувачі швидко дійшли консенсусу. ЕГ вважає, що в цьому питанні ЗВО дотримується норми вільного вибору ОК (за ОПП - 28% при допустимому мінімумі 25%) та регулює формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів відповідним “Положенням”. Відмова у реалізації вибору навчальних дисциплін у зв'язку з меншою кількістю здобувачів, ніж прописано у внутрішньому “Положенні”, пояснюється тим, що економічно не вигідно забезпечувати викладання таких ВК. Проте до ОПП потрібно додати коментар з приводу того, скільки ВК в якому семестрі мають обрати здобувачі в.о. Інші можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії за ОПП: вибір бази виробничої практики (за словами здобувачки М.Юхненко, гарант та НПП рекомендують своїх здобувачів місцевим медійникам) та керівника асистентської практики; вибір теми кваліфікаційної роботи та її керівника, що було підтверджено на зустрічі зі здобувачами, зокрема О.Барасієм, М.Клейноцьким. Здобувач 2-го року навчання І.Волошин пояснив детально, що спочатку обрав вид кваліфікаційної роботи (творчий проєкт), потім жанр документального фільму, почав шукати керівника творчого проєкту (гарант доц. Л.Василик), яка допомогла сформулювати тему. Співпрацю з керівником І.Волошин задоволений.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

На сайті кафедри журналістики у відкритому доступі знаходяться всі необхідні для організації практичної підготовки здобувачів вищої освіти документи: “Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича”, “Наскрізна програма практики”, “Шаблон щоденника про практики”, “Угоди про співпрацю”. Серед останніх укладений “Меморандум про співпрацю та взаєморозуміння” з Комісією журналістської етики (28.04.2022). Також є угоди, укладені як з місцевими (газета “Буковина”; онлайн-медіа “Вільна шпальта” й телерадіокомпанія «ТВА», директори яких - О. Юхимець та В. Пелех були на зустрічі з роботодавцями), так і з загальноукраїнськими виданнями (“Національна суспільна телерадіокомпанія України” «UA: Одеса»). У «Положенні» (<http://surl.li/lfxpu>) прописані мета й завдання практики, види практик, структура наскрізної та робочої програм практик, процес організації та проведення практик тощо. ОПП “Журналістика та кросмедійність” передбачає проходження виробничої практики у медіа (7 кредитів ЄКТС) та асистентської практики на кафедрі журналістики (10 кредитів ЄКТС). У навчальному плані 2023 р. також прописані ці дві практики - виробнича (10-й сем, 4 тижні) та асистентська (11-й сем, 5 тижнів). Також у «Наскрізній програмі практики для студентів спеціальності «Журналістика» (<http://surl.li/mlmjt>), зокрема у вступному слові, подані пояснення та короткі анотації до кожного виду практики першого та другого рівня вищої освіти. У цій програмі відсутня титулка з вихідними даними про ЗВО, розробників, затвердження, а також обсяг практики в кредитах ЄКТС за кожною програмою. Крім того, у вступному слові (стор. 1) дають спільні зауваги щодо виробничої практики на 4-му курсі бакалаврату та на 1-му році магістратури. ЕГ вважає, що потрібно розмежувати ці дві практики, оскільки твердження щодо вибору ЗМІ залежно від спеціалізації в цьому пункті не є актуальним для магістрів, у яких відсутня спеціалізація. Також у переліку літератури до “Програми асистентської практики”, що є частиною “Наскрізної програми”, всі матеріали сайту oswita.mediasapiens.ua не є доступними, оскільки посилання не є актуальними. Під час зустрічі роботодавці місцевих масмедіа (В.Бобер, Б.Загайський, В. Пелех) відзначили, що мають давні зв'язки з кафедрою журналістики та із задоволенням беруть здобувачів на практику. Як прописано у ВСО та підтверджено під час зустрічі з гарантом доц. Л.Василик, здобувачі проходять асистентську практику лише при кафедрі журналістики ЧНУ.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Як встановила ЕГ, ОПП “Журналістика та кросмедійність” забезпечує такі умови набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills): під час використання на практичних заняттях таких методів навчання, як дискусії, презентації та ін. (Таблиця 3 у відомостях про СО), про що засвідчила на зустрічі з ЕГ здобувачка А. Гушул у межах ОК “Кіно- та теледокументалістика”; у проектно-орієнтованому навчанні в межах вибіркового компоненту “Інфографіка”, мета якого - виготовлення авторського продукту що засвідчив доц. Р. Пазюк; під час виконання практичних завдань у кросмедійній лабораторії чи з професійною технікою за межами ЗВО, про що засвідчили під час огляду МТБ асист. Ю.Мельничук та доц. Р. Пазюк; під час підготовки та виконання творчого проекту як кваліфікаційної роботи (на зустрічі з НПП засвідчила ас. Ю.Мельничук, на зустрічі зі здобувачами - О.Барасій, який виконує проект, присвячений створенню німецькомовних подкастів); під час проходження практик - виробничої в ЗМІ та асистентської в ЗВО; під час підготовки та участі в конференціях: студентської наукової конференції Чернівецького національного університету (25–27 квітня 2023 року) та студентської наукової конференції Чернівецького національного університету (5–8 квітня 2022 року), I Всеукраїнської науково-практичної конференції для молодих учених (Вінниця, 20 квітня 2023 року) та ін. Збірники матеріалів конференцій надані на запит ЕГ; участь у науковій діяльності здобувача освіти О. Барсія, зокрема у I турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей у 2022/2023 н.р., що засвідчено дипломом.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійного стандарту немає.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОПП - 90 кредитів ЄКТС, з яких 64 (71 %) кредити - обов'язкові ОК, 26 (29%) кредитів ЄКТС - вибіркові ОК. Загальна кількість годин за ОПП - 2700 год., з яких самостійної роботи - 1263 год (46,7%). Кількість тижневих годин у студентів 1-го року навчання впродовж обох семестрів - 18 год на тиждень, 2-го року навчання - 11 год на тиждень. Відповідно до результатів опитування (<http://surl.li/miamd>), здобувачі 2-го року задоволені навчанням за обраною ОПП. Під час зустрічі зі здобувачами ЕГ не виявила жодних скарг щодо співвідношення обсягу освітніх компонентів ОПП та фактичного навантаження здобувачів.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми

здобуття освіти.

За ОПП підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється. Проте ЧНУ імені Юрія Федьковича має розроблене й затверджене в 2020 р. “Положення про впровадження елементів дуальної форми навчання в освітній процес” (<http://surl.li/mcojrp>).

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильні сторони ОПП “Журналістика та кросмедійність”: 1. Зміст освітньої програми відповідає предметній сфері визначеній для неї спеціальності, що підсилило введення до останньої редакції ОПП нових ОК: “Актуальні проблеми медіаправа”, “Інтерактивні видання”, “Авторський подкастинг” та ін. 2. Практична підготовка здобувачів вищої освіти на базі місцевих медіа (Чернівецька філія ПАТ НСТУ; газети “Буковина”, “Молодий буковинець” та “Погляд”; телерадіокомпанія «ТВА»; онлайн-медіа “Вільна шпальта” та ін.) і загальноукраїнських видань (“Національна суспільна телерадіокомпанія України» «UA: Одеса»). Високий професійний рівень здобувачів ОПП підтвердили на відповідних зустрічах роботодавці (голова ЧОО НСЖУ, головний редактор медіа «Погляд» В. Бобер, головний редактор медіа “Молодий Буковинець” В. Загайський, директор ТОВ “ТРК “ТВА” В. Пелех) та колишні випускники - нинішні роботодавці (Д. Нематіан-Золбін). Позитивні практики ОПП “Журналістика та кросмедійність”: 1. Оперативне реагування на зміни в законодавчій та професійній сфері, зокрема на рівні введення нових вибіркових освітніх компонентів (як реакція на прийняття Закону “Про медіа” - введення ОК “Актуальні проблеми медіаправа”), у межах яких здобувачі набувають фахових компетентностей і практичних результатів навчання. 2. Укладений “Меморандум про співпрацю та взаєморозуміння” з Комісією з журналістської етики (28.04.2022) розширює можливість практичної підготовки здобувачів цієї ОПП, оскільки КЖЕ організовує майстер-класи, вебінари з провідними фахівцями медіагалузі України (напр., з Є. Моторевською, А. Карякіною, Павлом Казаріним, О. Матвійчук). Як зазначено на сайті КЖЕ, причина просвітницької діяльності Комісії зі здобувачами в.о. - майбутніми журналістами - “журналістська освіта гостро потребує розширення практичної складової та адаптації до потреб галузі” (<http://surl.li/mjvgl>). Як доказ співпраці - напередодні (14.04.2022) підписання Меморандуму була проведена онлайн-дискусія «Журналістика рішень: як медіа можуть допомогти переселенцям?», у якій взяли участь НПП та здобувачі в.о. ЧНУ, журналісти місцевих медіа.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони ОПП “Журналістика та кросмедійність”: 1. Відсутність в ОПП структурно-логічної схеми, пояснень щодо обрання вибіркових освітніх компонентів, прописаної в пункті “Форма атестації здобувачів вищої освіти” освітньої кваліфікації, що присвоюється здобувачу, описаного процесу захисту кваліфікаційної роботи. 2. Кількість кредитів ЄКТС для практики в ОПП (17 кред. ЄКТС) не збігається з мінімумом, визначеним Стандартом (20 кред. ЄКТС). 3. Не уніфікована ключова термінологія: як ОК кваліфікаційна робота називається магістерською, також на сайті поданий “Перелік тем магістерських робіт” (<http://surl.li/mmpju>), “Вимоги до написання магістерської роботи” (<http://surl.li/mmpkm>), проте в Стандарті використовується лише термін “кваліфікаційна робота”. 4. Навчання за ОПП “Журналістика та кросмедійність” другого (магістерського) рівня в частині документів ЗВО названі 5-м та 6-м курсом (НП 2020 р. (<http://surl.li/mlmmg>) та НП 2023 р. (<http://surl.li/mjiyv>)), проте це дві різні освітні програми різних рівнів вищої освіти - бакалаврського та магістерського, на кожен з яких передбачений окремий вступ. 5. У наскрізній програмі практик відсутні такі складники: титулка з вихідними даними, розробники, затвердження, обсяг кожної практики в кредитах ЄКТС, потребує редагування спільна анотація для двох ОПП виробничої практики, список літератури в програмі асистентської практики (частина посилань на джерела не відкриваються). Водночас недоречним є сам факт поєднання програм практики за ОПП двох рівнів вищої освіти - бакалаврського та магістерського. Рекомендації ЕГ рекомендує гаранту та проєктній групі до початку 2024-2025 н.р.: 1) додати до ОПП структурно-логічну схему й пояснення щодо вибору освітніх компонентів, чітко прописати освітню кваліфікацію, яка присвоюється здобувачу, в пункті “Форма атестації здобувачів вищої освіти”, а також конкретизувати процес захисту кваліфікаційної роботи; 2) узгодити зі Стандартом вищої освіти обсяг проходження здобувачами практичної підготовки, 3) уніфікувати ключову термінологію (кваліфікаційна робота магістра чи магістерська робота, магістр журналістики чи магістр з журналістики тощо); 4) внести правки до навчальних планів: замість “5-й та 6-й курс” використовувати “1-й та 2-й рік навчання здобувачів в.о. магістерського рівня”; 5) внести відповідні правки до “Наскрізної програми практики”: розписати її окремо для двох рівнів вищої освіти - магістерського та бакалаврського, додати титулку з необхідними реквізитами, оновити лінки рекомендованої літератури в програмі асистентської практики, оскільки за більшістю посилань названі джерела не відкриваються; 6) розглянути можливість проходження асистентської практики в 2024-2025 н.р. в інших українських ЗВО, у першу чергу в тих, з якими підписані угоди про співпрацю.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ЕГ дійшла висновку про таку відповідність ОПП за окремими підкритеріями: 2.1.: повна відповідність; обсяг ОПП повністю відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження; 2.2.: часткова відповідність; освітні компоненти ОПП дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання, проте потребують доопрацювання в ОПП структурно-логічна схема та п. «Форма атестації здобувачів вищої освіти»; 2.3.: повна відповідність; зміст ОПП повністю відповідає предметній області спеціальності; 2.4.: часткова відповідність; ЧНУ забезпечує здобувачам формування індивідуальної освітньої траєкторії, проте в ОПП немає пояснень, скільки вибіркового компонентів в якому семестрі мають обрати здобувачі; 2.5.: часткова відповідність; ОПП та НП передбачають практичну підготовку, проте потрібно узгодити обсяг практичної підготовки зі Стандартом, підготувати програми практик відповідно до освітніх програм двох рівнів вищої освіти – бакалаврського та магістерського; оновити лінки в переліку літератури в програмі асистентської практики, оскільки частина посилань не відкриваються; 2.6.: повна відповідність; ОПП забезпечує набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідає заявленим цілям; 2.7.: професійного стандарту немає; 2.8.: повна відповідність; обсяг ОПП та окремих ОК є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання; 2.9.: ОПП не передбачає підготовку фахівців за дуальною формою освіти. ЕГ вважає, що ОПП відповідає критерію 2 за рівнем відповідності В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Прийом на навчання за ОПП здійснюється відповідно до розроблених та викладених на веб-сайті ЗВО «Правил прийому до Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича в 2023 році» (затверджені 24 квітня 2023 р., <http://surl.li/mhwxt>). Правила прийому є прозорими, не мають дискримінаційного характеру та містять чіткі вимоги щодо: порядку прийому заяв та документів для участі у конкурсному відборі при вступі; строків прийому заяв та документів, конкурсного відбору та зарахування на навчання та є доступними для абітурієнтів. Правила прийому на офіційному веб-сайті ЗВО містять дві рубрики: «Бакалаврат та магістратура» і «Аспірантура та докторантура». Обсяг документа «Правил прийому до Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича в 2023 році» складає 164 сторінки (разом з додатками). 1. Перелік акредитованих та неакредитованих спеціальностей (спеціалізацій, ОП), за якими оголошується прийом на навчання, нормативні терміни навчання та ліцензовані обсяги», 3. Перелік спеціальностей, ОП, конкурсних предметів, нормативних термінів навчання для вступників 2023 року, для вступників, які здобули ОКР молодшого спеціаліста/ молодшого бакалавра, фахового молодшого бакалавра і вступають на навчання для здобуття ОКР бакалавра», 4 «Перелік спеціальностей, ОП, конкурсних предметів, нормативних термінів навчання та ліцензованих обсягів для прийому на навчання осіб, які здобули ступінь бакалавра, магістра (спеціаліста) для здобуття ступеня магістра. 5. «Перелік творчих конкурсів, вагових коефіцієнтів оцінок мультипредметного тесту, ЗНО для вступу на навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі повної загальної середньої освіти», 6. «Перелік спеціальностей, яким надається особлива підтримка», 7. «Матеріали для розробки технічного завдання для алгоритму адресного розміщення бюджетних місць в 2023 році, 8. «Таблиці переведення тестових балів національного мультипредметного тесту, матурального іспиту та ЄВІ до шкали 100-200», 9. «Положення про роботу освітніх центрів «Крим-Україна та «Донбас-Україна» в ЧНУ ім. Ю. Федьковича», 10. «Положення про мотиваційний лист вступника», 11 «Перелік спеціальностей, прийом на навчання за якими здійснюється з урахуванням рівня творчих та/або фізичних здібностей вступників», 12 «Перелік предметних тестів ЄФВ». Для іноземних абітурієнтів не передбачено можливості обрати англійську версію сайту та переглядати документи англійською мовою. Тому ЕГ рекомендує приймальній комісії розглянути можливість дублювання на веб-сайті ЗВО «Правил прийому» також англійською мовою з початку наступної вступної кампанії 2024 року.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Вимоги до вступників на ОПП «Журналістика та кросмедійність» за ОКР «магістр» суголосні «Правилам прийому до Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<http://surl.li/mhwxt>). Для здобуття ступеня магістра журналістики приймаються особи, які здобули ступінь бакалавра та/або магістра (зокрема з інших спеціальностей). У «Правилах прийому до Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича в 2023 році» на здобуття ОКР бакалавра та магістра на сторінці 20 у пункті 6.4 зазначено: «Для конкурсного відбору на навчання для здобуття ступеня магістра на основі НРК6 та НРК7, зараховуються бал (бали) для вступу на спеціальність 061 «Журналістика»: ЄВІ 2023 року та ЄФВВ 2023 року, або ЄВІ 2023 року та фахового іспиту для вступників, які здобули вищу освіту ступеня бакалавра зі спеціальності 061 «Журналістика» в тому самому закладі вищої освіти, вступного іспиту для іноземців з дисциплін, визначених Правилами прийому (за потреби). У передбачених цими Правилами випадках замість результатів ЄВІ (обох компонентів) використовуються результати співбесіди з іноземної мови, замість результатів ЄФВВ – результат фахового іспиту» (<http://surl.li/khwvu>). Для верифікації кореляції програми фахового вступного випробування на ОКР «магістр» на предмет врахування

особливостей ОПП ЕГ перевірила програму фахового випробування на ОПП у 2022 та 2023 роках. Проведений аналіз цих програм засвідчив, що програма фахового випробування на 2023 рік (<http://surl.li/mhxnq>) містить розгорнутий перелік питань за такими блоками: «Теорія журналістики», «Правові основи функціонування ЗМІ», «Агенційна журналістика», «Проблематика ЗМІ», «Медіаетика», «Паблік рилейшнз», «Теорія комунікації», «Історія зарубіжної журналістики», «Історія української журналістики», «Газетно-журнальне виробництво», «Радіовиробництво», «Основні тенденції розвитку Інтернет-журналістики», «Фотожурналістика», «Телевиробництво», «Медіаменеджмент та медіамаркетинг», що суголосні особливостям самої ОП. Аналогічний перелік блоків та питань (з незначними відмінностями) має програма фахового випробування за ОПП на 2022 рік (від 23.02.2022, <http://surl.li/mhxog>), але тут ще наявний блок «Теорія та методика журналістської творчості», а блоки «Радіовиробництво», «Основні тенденції розвитку Інтернет-журналістики», «Фотожурналістика», «Телевиробництво» поєднано в один блок «Радіо- та телевиробництво». У контексті акценту в назві ОПП на кросмедійність (використання більш ніж одного ЗМІ, як аналогового так і цифрового) здається більш відповідним до особливостей ОПП варіант програми фахового випробування за 2023 рік з розбиттям переліку питань щодо видів ЗМІ за фізичними каналами комунікації на окремі блоки. ЕГ засвідчує, що правила прийому на навчання за ОПП враховують особливості самої освітньої програми.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти регламентовані в нормативних положеннях ЗВО, зокрема: «Положенні про організацію освітнього процесу в ЧНУ ім.Ю.Федьковича» (<http://surl.li/hikof>), «Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти» (<http://surl.li/hikko>), «Положенні про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти» (<http://surl.li/miage>), «Положенні про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення, переведення, надання академічної відпустки здобувачам вищої освіти» (<http://surl.li/lhwgc>). Зокрема у «Положенні про організацію освітнього процесу в ЧНУ ім. Ю.Федьковича» (<http://surl.li/hikof>) на ст. 33 зазначено: «7.14. Трансфер кредитів може здійснюватись у порядку перезарахування кредитів, які були встановлені студентам під час навчання на інших ОПП в інших закордонних навчальних закладах. Перезарахування кредитів, які були встановлені під час навчання на таких програмах, здійснюється за рішенням декана факультету/директора інституту на підставі документів про раніше здобуту освіту, витягу із навчальної картки, у разі одночасного навчання за декількома програмами або академічної довідки ЄКТС. Перезарахування вивчених навчальних дисциплін здійснюється на підставі представленого студентом документа з переліком і результатами навчальних здобутків з навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків студента, завіреного в установленому порядку ЗВО-партнері». Також згідно з цими положеннями передбачено перезарахування дисциплін, які не мають прямих аналогів у ЗВО, але відповідають компетенціям, визначеним ОП. На ОПП проводилося опитування здобувачів ОКР «магістр» 1 та 2 років навчання щодо забезпечення якості освіти на ОП. ЕГ перевірила результати цих опитувань на сайті кафедри журналістики. Перше опитування за 2023 рік (<http://surl.li/mialc>) проведене Цетром ЗЯВО ЗВО для студентів-магістрів 1 р.н. Друге соціологічне опитування проведене серед студентів-магістрів 2 р.н. (<http://surl.li/miamd>). Проведений ЕГ аналіз цих опитувань показав, що у жодному з них немає запитань щодо доступності, реалізації на ОП, чіткості та зрозумілості для здобувачів вищої освіти правил визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності. Під час зустрічі ЕГ зі здобувачами вищої освіти, студенти підтвердили, що ознайомлені з правилами визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності, і що ці правила розміщені у вільному доступі на сайті ЗВО. Разом з тим за час реалізації ОПП практики визнання результатів академічної мобільності здобувачів вищої освіти по ОПП не було з причини відсутності на ОПП студентської академічної мобільності на рівні ОКР «магістр». ЕГ рекомендує міжнародному відділу ЗВО та гаранту ОПП з 2024-2025 навчального року імплементувати практику студентської академічної мобільності по ОП.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регламентуються у ЗВО в «Положенні про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти, у системі формальної освіти)» (<http://surl.li/kbbpn>). У цьому документі на ст. 7 йдеться: «Визнання результатів неформального та/або інформального навчання особи університетом передбачає такі процедури: подання особою заяви на ім'я ректора університету щодо визнання; ідентифікацію задекларованих у письмовій формі особою результатів неформального та/або інформального навчання, які підлягають оцінюванню; прийняття рішення про визнання та зарахування особі відповідних освітніх компонентів (чи їх складових) освітньої програми або відмову у визнанні; оцінювання задекларованих результатів навчання особи. Фахова комісія визначає метод оцінювання результатів навчання відповідно до робочої навчальної програми». На ст. 11 цього «Положення» зазначено, що «університет впроваджує процедури забезпечення якості визнання результатів неформального та інформального навчання як складові системи внутрішнього забезпечення якості освіти». ЕГ визначає правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті в ЧНУ ім. Ю. Федьковича як чіткі і зрозумілі. Разом з тим ЕГ перевірила результати опитувань здобувачів вищої освіти ОПП 1 та 2 років навчання щодо

забезпечення якості освіти за ОПП на сайті кафедри журналістики. (<http://surl.li/mialc>, <http://surl.li/miamd>). Проведений ЕГ аналіз цих опитувань показав, що у жодному з них немає запитань щодо доступності, реалізації на ОП, чіткості та зрозумілості для здобувачів вищої освіти правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Під час зустрічі ЕГ зі здобувачами вищої освіти студент 2 року навчання О. Барасій зазначив, що минулого року з дисципліни «Фактчекінг» їм зараховували сертифікати з тематики дисципліни, отримані на онлайн-платформах «Prometheus», «EdEra» як додаткові бали для складання іспиту з дисципліни. Також студенти зазначили, що викладач дисципліни «Журналістика в умовах війни» доц. Л.Василик обіцяла врахувати отримані ними сертифікати на платформі Interlink.Academy як додаткові бали до іспиту з означеної дисципліни. Разом з тим трактували це не як приклад неформальної освіти, а як роботу кафедри, як студентську участь у кафедральному проєкті в межах співпраці кафедри журналістики з організацією Interlink.Academy. На резервній зустрічі з ЕГ гарант ОПП доц. Л. Василик наголосила, що зарахує сертифікати на онлайн-платформах, отримані студентами в межах неформальної освіти, зі своїх дисциплін «Фактчекінг інформації» та «Журналістика в умовах війни». ЕГ засвідчує загалом відповідність ОПП підкритерію 4.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильні сторони ОПП «Журналістика та кросмедійність»: Правила прийому на навчання за ОПП враховують особливості самої ОПП (відповідно до «Правил прийому до ЧНУ ім. Ю.Федьковича» «для конкурсного відбору на навчання для здобуття ОС «магістр» на основі НРК 6 та НРК 7, зараховуються бал (бали) ЄВІ 2023 року та ЄФВВ 2023 року, або ЄВІ 2023 року та фахового іспиту для вступників, які здобули вищу освіту ступеня бакалавра зі спеціальності 061 «Журналістика» в тому самому ЗВО»; програма фахового вступного випробування на ОС «магістр» корелює з особливостями ОП, містить розгорнутий перелік питань за такими блоками: «Теорія журналістики», «Правові основи функціонування ЗМІ», «Агенційна журналістика», «Проблематика ЗМІ», «Медіаетика», «Паблік рилейшнз», «Теорія комунікації», «Історія зарубіжної журналістики», «Історія української журналістики», «Газетно-журнальне виробництво», «Радіовиробництво», «Основні тенденції розвитку Інтернет-журналістики», «Фотожурналістика», «Телевиробництво», «Медіаменеджмент та медіамаркетинг», що суголосні особливостям самої ОП).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони та рекомендації: 1. За час реалізації ОПП не було практики визнання результатів академічної мобільності здобувачів в.о. з причини відсутності на ОПП студентської академічної мобільності на ОС «магістр». ЕГ рекомендує міжнародному відділу ЗВО та гаранту ОПП з 2024-2025 навчального року імплементувати практику студентської академічної мобільності за ОПП (популяризувати академічну мобільність, заохочувати студентів вивчати іноземні мови, забезпечувати читання ОК англійською мовою, організувати інформаційні семінари, лекції, презентації, консультації на тему академічної мобільності для студентів, що може включати в себе досвід історій успіху студентів інших ОП, які вже скористалися цією можливістю, надавати студентам підтримку на кожному етапі академічної мобільності, включаючи допомогу у виборі програми, підготовці документів та подоланні адміністративних перешкод). 2. Практика визнання результатів неформальної освіти підтверджена здобувачами лише з дисципліни «Фактчекінг інформації». Опціональним, але доречним до матеріалів акредитаційної справи ЕГ вважає той факт, що аналогічне зауваження було зроблене академічною спільнотою проєкту DESTIN за цією ОПП в «PEER REVIEW REPORT» у березні 2020 р., де окреслено, що немає чітких і зрозумілих процедур для визнання неформальної освіти. Тому ЕГ рекомендує НПП з 2024-2025 навчального року розглянути можливість зарахування результатів неформальної освіти не лише з дисциплін, що викладаються гарантом ОП, але й з інших дисциплін ОП, а також засвідчувати факт визнання результатів неформальної освіти не лише de facto, тобто в словесно вираженій формі на заняттях, але й de iure прописувати можливість визнання результатів неформальної освіти в робочих навчальних програмах та силабусах дисциплін.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Правила прийому відповідають чинному законодавству, не містять дискримінаційних положень, є чіткими, зрозумілими та доступними для всіх учасників освітнього процесу, оприлюднені на офіційному сайті Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича. Наявні у ЗВО положення щодо визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, та правила визнання результатів навчання неформальної освіти є чіткими й прозорими. Разом з тим через відсутність студентської академічної мобільності за ОПП на другому (магістерському) рівні неможливо встановити дієвість процедури

визнання результатів, отриманих в інших закладах освіти. Факт визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, підтверджений лише в межах однієї дисципліни, але можливість визнання результатів неформальної освіти не закріплена de jure в робочій навчальній програмі та силабусі. Враховуючи повну відповідність ОПП критерію 3 за підкритеріями 3.1., 3.2, 3.3. та несуттєвість зауважень за підкритерієм 3.4 (часткова відповідність, оскільки через відсутність студентської академічної мобільності на ОПП на другому (магістерському) рівні неможливо встановити дієвість процедури визнання результатів, отриманих в інших закладах освіти) з можливістю усунення недоліків та врахування рекомендацій у короткі терміни) та зважаючи на відсутність інноваційних практик на ОПП ЕГ вважає, що ОПП відповідає критерію 3 за рівнем відповідності В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання на ОПП регламентуються «Положенням про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЧНУ ім. Ю. Федьковича» (<http://surl.li/avnzr>), «Положенням про організацію освітнього процесу в ЧНУ ім. Ю. Федьковича» (<http://surl.li/hikof>). ЕГ проаналізувала на сайті кафедри журналістики ЗВО силабуси дисциплін (<http://surl.li/mjhz0>) і встановила, що в силабусах відсутній опис форм та методів навчання. Враховуючи відсутність РНП на сторінці кафедри журналістики ЗВО, ЕГ зробила в системі НАЗЯВО запит на РНП. Аналіз РНП, що розміщено у відповідь на запит, показав, що в РНП також відсутній перелік/опис застосованих методів навчання. Хоча в «Рекомендаціях щодо методичного забезпечення освітнього процесу в ЧНУ ім. Ю. Федьковича на 2023-2024 н. р.», розміщених на сайті ЗВО (<http://surl.li/lmikw>), у п. 3.1. на ст. 2-3 наголошується, що складовими частинами РНП є зокрема методи навчання. У відомостях про самооцінювання прописано методи навчання/викладання по кожній дисципліні. Зокрема у дисципліні «Фактчекінг інформації», згідно з відомостями СО, застосовуються словесні методи (лекція, співбесіда, консультація, дискусія), наочні методи (презентації, ілюстрації, відеоматеріали). Абсолютно аналогічний перелік методів навчання подається й щодо інших дисциплін. Усі описані у відомостях СО методи відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. На зустрічі ЕГ з НПП Ю. Мельничук (викладає вибірково ОК) зазначила, що використовує на заняттях наочні методи, метод мозкового штурму та інтерактивні технології (Padlet, Jamboard, Mentimeter). Про активне використання інтерактивних технологій на своїх дисциплінах говорили доценти Р. Пазюк, В. Стефанець, О. Жук. На зустрічі ЕГ зі здобувачами вищої освіти та випускниками ОПП студенти зазначали, що методи та форми викладання є практикоспрямованими та мають студентоорієнтований підхід. Разом з тим ЕГ перевірила результати опитувань здобувачів вищої освіти ОПП 1 та 2 років навчання щодо забезпечення якості освіти на ОПП на сайті кафедри журналістики. У соціологічному опитуванні студентів 2 р.н. (<http://surl.li/miamd>) є запитання щодо «використання викладачами сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор)». Згідно з результатами опитування 66,7 % з 3 студентів (2 студенти) надали відповідь, що якість проявляється практично завжди, 33,3 % (1 студент) відповів, що якість проявляється часто. У результатах опитування студентів-магістрів 1 р.н. (<http://surl.li/mialc>) ЕГ не знайшла питань щодо задоволеності здобувачів освіти формами та методами навчання та викладання. ЕГ вважає, що форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених в ОПП цілей і ПРН та відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. ЕГ рекомендує гаранту та НПП ОПП з 2024-2025 навчального року прописувати методи навчання/викладання в РНП/силабусах дисциплін.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

На зустрічах ЕГ зі здобувачами вищої освіти студенти наголошували, що їм надається доступна та зрозуміла інформація щодо цілей, змісту, ПРН та критеріїв оцінювання з ОК, зокрема студентка 2 року навчання М. Юхименко зазначила, що про це НПП говорять на заняттях і є також можливість спитати про це викладача по e-mail. Студент 2 року навчання О. Барасій відзначив, що це можна подивитися в силабусах/РНП на сайті кафедри і надіслав ЕГ лінк на сайт з силабусами дисциплін ОП. ЕГ ретельно проаналізувала силабуси ОК, що розміщені на сайті кафедри журналістики (<http://surl.li/mjhz0>) і встановила, що в силабусах ОК подається інформація лише щодо цілей, змісту, ПРН, максимальної кількості балів за кожен з 2 модулів та максимальної кількості балів за іспит/залік (40 балів). Разом з тим у силабусах не подано загальну шкалу оцінювання, не прописано схему формування оцінки, не окреслено форми та критерії оцінювання кожного виду роботи (практичного, семінарського заняття), не вказано принципи оцінювання та інформацію щодо відпрацювання пропущених занять. Враховуючи відсутність РНП на сторінці кафедри журналістики ЗВО та надмірно стислу форму подачі силабусів, ЕГ зробила в системі НАЗЯВО запит на РНП. Аналіз РНП, що розміщені у відповідь на запит, показав, що в РНП також відсутня схема формування оцінки, не прописані критерії оцінювання кожного виду роботи (практичного/семінарського), не вказано принципи оцінювання та інформацію щодо відпрацювання пропущених занять, також в обов'язкових компонентах не окреслено завдань до самостійної роботи (хоча в навчальному плані ОПП (<http://surl.li/mjiuvta>) та самих РНП передбачено конкретну кількість годин із самостійної роботи), але в усіх обов'язкових компонентах (окрім ОК «Методологія медіадосліджень») години із самостійної роботи в межах дисципліни наявні лише в документах і, відповідно до РНП, ніяк не верифікуються НПП. Аналіз ОК «Методологія медіадосліджень» засвідчив наявність в цій дисципліні тематики для самостійної роботи та окреслення кількості балів за її виконання, але з теми № 2 саме

завдання є відсутнім, але кількість балів за нього прописано. Суттєвим недоліком ЕГ вважає ситуацію з результатами навчання (РН) та відсутністю їх кореляції в різних документах. Аналіз РНП ОПП в системі НАЗЯВО та аналіз матриці відповідності ПРН та освітніх компонентів, представленої у відомостях самооцінювання, показав, що в цих документах повністю випали РН 04 та РН 09 ОП, які не забезпечуються жодним обов'язковим компонентом. Є невідповідність в РНП та у відомостях самооцінювання, зокрема у матриці відповідності ПРН та ОК у відомостях СО написано, що дисципліна «Методологія медіадосліджень» забезпечує реалізацію РН. 11, РН 06 та РН 03, а в РНП цієї дисципліни, розміщеної у відповідь на запит в системі НАЗЯВО зазначено, що дисципліна забезпечує реалізацію лише РН 08. Тому ЕГ не здається очевидною доступність та зрозумілість інформації щодо цілей, змісту, ПРН, критеріїв оцінювання для всіх учасників освітнього процесу.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ЕГ перевірила результати опитувань здобувачів вищої освіти ОПП щодо забезпечення якості освіти за ОПП на сайті кафедри журналістики. В опитуванні студентів 2 року навчання (<http://surl.li/miamd>) є запитання щодо «організації наукових та практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії, фаховий гурток)» та «залучення здобувачів вищої освіти до організації, проведення та участі у наукових і практичних заходах». Згідно з результатами опитування 66,7 % (2 студенти) надали відповідь, що якість проявляється практично завжди, 33,3 % (1 студент) відповів, що якість проявляється на достатньому рівні (3 бали за 5-ти бальною шкалою). У результатах опитування студентів-магістрів 1 р.н. (<http://surl.li/mialc>) ЕГ не знайшло питань щодо синтезу навчання та досліджень. На зустрічі зі здобувачами вищої освіти студент 2 року навчання О. Барасій відзначив, що бере участь у наукових конференціях у своєму ЗВО і зокрема подав тези на щорічну студентську наукову конференцію ЧНУ ім. Ю. Федьковича. Студентка 2 року навчання М. Юхименко підтвердила інформацію зі звіту СО і запевнила ЕГ, що брала участь минулого року у I всеукраїнській науково-практичній конференції для молодих вчених «Українські та світові медіа під час повномасштабного вторгнення рф: нові вимоги та виклики» (ДНУ-ЧНУ). У відомостях СО зазначено, що формою поєднання навчання та досліджень є асистентська практика, але студенти 2 року навчання на зустрічі з ЕГ зауважили, що ще не проходили цей вид практики. Для комплексного аналізу кількісних та якісних показників наукової роботи студентів ОПП ЕГ зробила запит в системі НАЗЯВО на екрані тез, статей, сертифікатів здобувачів освіти для верифікації їх участі в наукових заходах. У відповідь на запит ЕГ отримала: а) список публікацій магістрів ОПП за 2020-2023 роки (всього 18 тез студентів ОП, зокрема 15 – в збірниках матеріалів університетської конференції ЧНУ ім. Ю. Федьковича та 3 тези у збірниках всеукраїнських конференцій), б) збірники матеріалів декількох університетських конференцій та в) 4 екрани сертифікатів студентів за участь у конференціях. Під час аналізу силабусів та РНП дисциплін ЕГ не знайшла в них опису, що свідчив про поєднання навчання та досліджень. Немає цієї інформації і у відомостях СО. Разом з тим цілі та ПРН таких освітніх компонентів як «Методологія медіадосліджень», «Журналістська освіта і наука» «Науковий практикум», «Викладання фахових дисциплін у ЗВО» свідчать про безперечну наявність синтезу навчання та досліджень при викладанні освітніх компонентів, але це не прописано на рівні семінарських занять, на рівні формулювання завдань до самостійної роботи чи індивідуально-дослідної роботи. ЕГ засвідчує в цілому відповідність ОПП підкритерію 3. ЕГ рекомендує НПП ОПП, починаючи з поточного 2023-2024 навчального року, активізувати участь студентів у всеукраїнських та міжнародних наукових конференціях, конгресах, симпозіумах та забезпечувати синтез навчання та досліджень на рівні ОК.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

На зустрічі ЕГ з НПП доц. Р. Пазюк, Л. Шутяк, О. Жук, ас. Ю. Мельничук зауважили, що оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних трендів медіагалузі за результатами своїх всеукраїнських та міжнародних стажувань та публікацій у колективних монографіях. ЕГ ретельно проаналізувала силабуси ОК на сайті кафедри журналістики (<http://surl.li/mjhz0>), але, враховуючи відсутність в них планів лекційних/семінарських занять та списку літератури до дисципліни, неможливо зробити висновок щодо оновлення змісту освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик медіагалузі. Враховуючи відсутність РНП на сторінці кафедри журналістики ЗВО та стислому формату подачі силабусів, ЕГ зробила в системі НАЗЯВО запит на РНП. Проведений ЕГ аналіз РНП, що розміщені у відповідь на запит, показав, що не завжди в РНП містяться джерела за останні 5-10 років. Зокрема понад 80 % джерел з ОК «Фактчекінг інформації» не містять інформації про рік виходу. Понад третина джерел ОК «Інформаційна політика та безпека» датовані 1998, 2000, 2004, 2006 та 2007 роками виходу. У дисципліні «Кіно- та теледокументалістика» у списку допоміжної літератури наявні два джерела 1960 та 1978 років виходу і до того ж видані в країні-агресорі (у Москві). У вибірково ОК «Науковий практикум» у списку рекомендованої літератури наявні всього 4 джерела: 1990, 1994, 2002 та 2008 років випуску. Також проведений ЕГ аналіз РНП усіх дисциплін засвідчив, що серед базової літератури з дисциплін відсутні наукові та навчально-методичні праці викладача, який забезпечує викладання того чи іншого ОК. У «Рекомендаціях щодо методичного забезпечення освітнього процесу в ЧНУ ім. Ю. Федьковича на 2023-2024 н. р.» (<http://surl.li/lmikw>), наголошується у п. 3.1. на ст. 4, що «складовими частинами РНП дисципліни є зокрема рекомендована література (основна, допоміжна за 5-10 останніх років, українських й зарубіжних видань) – крім країни-агресора». Разом з тим, виходячи з аналізу РНП ОП, це не завжди реалізується. Опціональним, але дотичним до матеріалів акредитаційної справи ЕГ вважає те, що аналогічне зауваження було зроблене міжнародними менторами проекту DESTIN по ОПП в «PEER REVIEW REPORT» у березні 2020 р., де окреслене, що «існує небезпека, що академічні дослідження, глибші освітні цілі та міждисциплінарна діяльність можуть бути дещо втрачені як потенціал для ОП». ЕГ не здається очевидним, що НПП оновлюють зміст

освіти на основі наукових досягнень у відповідній галузі. ЕГ рекомендує НПП ОПП з 2024-2025 н. р. подавати в РНП літературу за останні 5-10 років та новітні наукові дослідження з соціальних комунікацій, зокрема іншомовні (англомовні) праці з журналів Scopus/Web of Science, репрезентувати у списку базової літератури РНП власні наукові/навчально-методичні праці, дотичні до дисциплін, що викладаються; прибрати зі списку літератури в РНП джерела, що вийшли в країні-агресорі; створювати навчально-методичне забезпечення дисциплін, базуючись на новітніх наукових досягненнях та сучасній медіапрактиці.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Питання інтернаціоналізації регламентується «Стратегією інтернаціоналізації ЧНУ ім. Ю. Федьковича» (<http://surl.li/hikkt>). Відповідно до цього документа стратегічними цілями інтернаціоналізації ЗВО зокрема є: «підвищення конкурентоспроможності ЧНУ на міжнародній арені; розвиток міжнародної співпраці у сфері освіти та науки у відповідності із світовими стандартами; розробка та імплементація різноманітних проектів за фінансового сприяння фондів Європейського Союзу, США, Канади». Кореляція навчання та викладання з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО на ОПП простежується в реалізації міжнародних освітніх грантових проектів «Crossmedia und Qualitats journalismus» за програмою ЄС «Tempus-IV» та Еразмус+ KA107 «Destin». На зустрічі ЕГ з адміністративним персоналом начальник міжнародного відділу С. Луканюк підтвердив активну участь кафедри у двох міжнародних проектах «TEMPUS-IV» та «DESTIN», у межах яких кафедра модернізувала свої РНП, покращила якість навчання за ОПП та отримала в межах співпраці з міжнародними партнерами якісне технічне обладнання. На зустрічі ЕГ з гарантом ОПП доц. Л. Василик наголошувала на плідній співпраці кафедри журналістики в межах проектів «TEMPUS-IV» та «DESTIN» з міжнародними та українськими ЗВО та зазначила, що міжнародні ментори провели аудит ОПП та окреслили в «PEER REVIEW REPORT» від «DESTIN» у березні 2020 р. слабкі сторони та рекомендації для модернізації та посилення ОП, над якими кафедра активно працює. Відповідно до відомостей про самооцінювання «у 2019-2020 р. кафедра журналістики у співпраці з Вільним університетом м. Берлін, Тбіліським державним університетом ім. І.Джавахашвілі та за підтримки МЗС Німеччини втілила проект «Журналістика в демократичному суспільстві», результатом якого стало видання навчального посібника «Communicating conflicts: history, status-quo and perspectives in the media of Georgia, Ukraine and Germany» (Berlin, 2020)». У відомостях про самооцінювання йдеться про те, що «зазначений посібник використовується при вивченні магістрами курсу «Інформаційна політика та безпека». ЕГ перевірила завантажену в системі НАЗЯВО РНП з дисципліни «Інформаційна політика та безпека» і виявила, що серед рекомендованої літератури (як базової, так і допоміжної) зазначений посібник відсутній. Разом з тим на зустрічі ЕГ зі здобувачами вищої освіти студент 2 року навчання О. Барасій наголосив на участі студентів ОПП у міжнародних проектах кафедри, зазначивши, що в межах міжнародного проекту кафедри журналістики з Interlink Academy він проходив онлайн-курс «Критичне мислення в російсько-українській війні». Також ЕГ проаналізувала анкету рейтингового оцінювання роботи кафедри журналістики ЧНУ ім. Ю. Федьковича, що дозволяє стверджувати, що наукові дослідження на ОПП пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти. ЕГ відзначає, що навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО та засвідчує відповідність підкритерію 5 четвертого критерію.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильні сторони ОПП «Журналістика та кросмедійність»: Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО. Кореляція навчання та викладання з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО на ОПП простежується в реалізації міжнародних освітніх грантових проектів «Crossmedia und Qualitats journalismus» за програмою ЄС «Tempus-IV» та Еразмус+ KA107 «Destin», участі НПП в міжнародних наукових стажуваннях.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони та рекомендації: 1. У РНП та силабусах дисциплін відсутня схема формування оцінки, не прописано критерії оцінювання кожного виду роботи (семінарських), не вказано принципи оцінювання та інформацію щодо відпрацювання пропущених занять, в обов'язкових компонентах не прописано завдань до самостійної роботи, передбачені в НП години з самостійної роботи ніяк не верифікуються в обов'язкових ОК. ЕГ рекомендує прописувати в РНП/силабусах критерії оцінювання кожного виду роботи (семінарських), принципи оцінювання, інформацію щодо відпрацювання пропущених занять, подавати в РНП завдання до самостійної роботи, верифікувати її виконання та зазначати критерії оцінювання. 2. Результати навчання (РН), прописані в РНП, не корелюють з матрицею відповідності РН та ОК, представленою у відомостях СО. Зокрема, випали РН 04 та РН 09 ОП, які не забезпечуються, згідно з матрицею ВСО, жодним обов'язковим компонентом. Хоча відповідно до ОПП ці РН забезпечуються ЗПОЗ. Є невідповідність в РНП та у відомостях СО, зокрема у матриці відповідності РН та ОК у відомостях СО написано, що ОК «Методологія медіадосліджень» забезпечує реалізацію РН 11, РН 06 та РН 03, а в РНП зазначено, що ця дисципліна забезпечує реалізацію лише РН 08. Тому ЕГ рекомендує гаранту ОПП з 2024-2025 н.р. уніфікувати результати навчання в кафедральній документації (ОПП, РНП, силабусах, звітах тощо),

зробити перегляд РНП ОК та забезпечити релевантну кореляцію темарію лекційних, семінарських занять та завдань самостійної роботи з дисципліни з результатами навчання ОП, які забезпечує той чи інший ОК. 3. Опитування здобувачів освіти ОПП не враховують багатьох аспектів якості вищої освіти, зокрема відсутні питання щодо зрозумілості для здобувачів критеріїв оцінювання, поєднання навчання та досліджень в межах ОК та ін. ЕГ рекомендує Центру моніторингу та забезпечення якості підготовки фахівців ЗВО з 2024-2025 н. р., поліпшити якісно-змістовні показники анкетування здобувачів, у т. ч. через співпрацю з соціологічною лабораторією ЗВО. 4. Синтез навчання та дослідження реалізується на ОПП в обмеженій кількості форм. Тому ЕГ рекомендує НПП ОП, починаючи з поточного 2023-2024 навчального року, активізувати участь студентів у всеукраїнських та міжнародних наукових конференціях, конгресах, симпозиумах та імплементувати синтез навчання та дослідження на рівні тих ОК, де закладений науковий складник, у формі прописування інваріантів індивідуально-дослідних робіт. 5. НПП не завжди оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень в РНП. ЕГ рекомендує НПП ОПП з 2024-2025 н. р. подавати в РНП літературу за останні 5-10 рр. та новітні дослідження з соціальних комунікацій, зокрема іншомовні (англомовні) праці з журналів Scopus/Web of Science, репрезентувати у списку базової літератури РНП власні наукові/навчально-методичні праці, дотичні до ОК, що викладаються; прибрати зі списку додаткової літератури в РНП ППО1 джерела, що вийшли в країні-агресорці.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Ураховуючи повну відповідність ОПП критерію 4 за підкритеріями 4.1. та 4.5 та часткову відповідність ОПП за підкритеріями 4.2 (у силабусах/РНП не подано загальну шкалу оцінювання, не прописано схему формування оцінки, не окреслено форми та критерії оцінювання кожного виду роботи, не вказано принципи оцінювання та інформацію щодо відпрацювання пропущених занять, не прописано завдань до самостійної роботи, відсутня кореляція результатів навчання за ОПП в різних документах (РНП та матриці відповідності ВСО), 4.3. (у силабусах та РНП дисциплін немає опису, що свідчив про поєднання навчання та досліджень, цей синтез не прописано в РНП на рівні семінарських занять, на рівні формулювання завдань до самостійної роботи чи індивідуально-дослідної роботи) та 4.4 (не завжди в РНП містяться джерела за останні 5-10 років, бракує новітніх іншомовних наукових джерел, понад третини джерел ОК «Інформаційна політика та безпека» датовані 1998, 2000, 2004, 2006 та 2007 роками виходу, у ВК «Науковий практикум» у списку рекомендованої літератури наявні всього 4 джерела: 1990, 1994, 2002 та 2008 років випуску, в ОК «Кіно- та теледокументалістика» у списку допоміжної літератури наявні два джерела 1960 та 1978 років виходу видані в країні-агресорі, серед базової літератури з дисциплін відсутні наукові та навчально-методичні праці викладача, який забезпечує викладання того чи іншого ОК). Зважаючи на перераховані зауваження і відсутність інноваційних практик на ОПП ЕГ вважає, що ОПП відповідає критерію 4 за рівнем відповідності В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів регламентується “Положення про організацію освітнього процесу” (п. VI) (<http://surl.li/hikof>), “Положенням про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти” (<http://surl.li/anvzr>), “Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи Екзаменаційної комісії в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича” (<http://surl.li/mdfif>). За ОПП передбачено поточний та підсумковий контроль у різних формах. Зокрема, поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять у формі фронтального та індивідуального опитування, написання журналістських матеріалів, створення аудіо- та відеопродукції, розв’язання практичних ситуацій, кейсів, створення презентацій тощо, що дає змогу перевірити системність засвоєння матеріалу та набуття необхідних навичок. До форм контролю уналежнено усний, письмовий контроль, тестовий контроль у письмовій або електронній формі. Підсумковий контроль проводиться у формах семестрового екзамену або диференційованого заліку з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом студента. Оцінювання знань здійснюється за національною шкалою (екзамен/диференційований залік - «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»; залік - «зараховано», «незараховано»), 100-бальною шкалою Університету та ECTS («А», «В», «С», «D», «E», «FX», «F») й фіксуються у відомості обліку успішності, заліковій книжці. Про критерії оцінювання, види та форми контролю можна дізнатися безпосередньо від викладача на першому занятті, вони також описані в “Положенні про організацію освітнього процесу” (п. VI) (<http://surl.li/hikof>), “Положенні про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти” (<http://surl.li/anvzr>), “Положенні про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи Екзаменаційної комісії” (<http://surl.li/mdfif>), у РП,

силабусах дисциплін (<http://surl.li/mjhz0>). Семестрові екзамени, заліки складаються згідно з розкладом, який доводиться до відома викладачів і здобувачів не пізніше як за місяць до початку сесії. Інформація про дату, час і місце проведення заліків та екзаменів розміщується на офіційному сайті ЧНУ (<http://surl.li/mlilb>) На зустрічі з ЕГ здобувачі підтвердили прозорість процедури оцінювання та проведення контрольних заходів, зазначили свою обізнаність та своєчасність повідомлень з боку НПП та адміністрації, зокрема це було підтверджено здобувачами О.Барсієм та М.Юхименко. Проте детально критерії оцінювання за видами окремих видів робіт у межах силабусів чи робочих програм не прописані.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація випускників освітньо-професійної програми спеціальності 061 «Журналістика» проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи (може бути виконана як дослідницька (наукова) робота чи практичний проєкт). Робота виконується на базі обраної студентом редакції та оприлюднюється в медіа перед захистом. Атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти та «Положенню про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи Екзаменаційної комісії в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<http://surl.li/mdfif>). Відповідно до цього Положення, "атестація випускників, які здобувають ступінь вищої освіти молодшого бакалавра, бакалавра чи магістра здійснюється екзаменаційною комісією та завершується видачею документів встановленого зразка про присудження відповідного ступеня вищої освіти та присвоєння здобутої кваліфікації." Кваліфікаційні роботи здобувачів перевіряють на ознаки наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації відповідно до «Положенні про виявлення та запобігання академічному плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<http://surl.li/hilgs>) та «Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<http://surl.li/klpho>). Проте у відповідному пункті ОПП «Журналістика та кросмедійність» не прописана форма атестації здобувачів вищої освіти та процес захисту кваліфікаційної роботи.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедуру проведення контрольних заходів, порядок оскарження результатів і їхнього повторного проходження та врегулювання конфлікту інтересів регламентує низка документів: «Положення про організацію освітнього процесу» (п. VI) (<http://surl.li/hikof>), «Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти» (<http://surl.li/anvzr>), «Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи Екзаменаційної комісії» (<http://surl.li/mdfif>), «Положення про апеляцію на результати підсумкового семестрового контролю знань студентів» (<http://surl.li/lhwgn>), що оприлюднені на офіційному сайті ЗВО. Документи гарантують об'єктивне оцінювання та зобов'язують НПП й здобувачів дотримуватися правил проведення контрольних заходів. Учасники освітнього процесу ознайомлені та мають вільний доступ до вищезазначених документів. Силабуси та робочі програми містять інформацію про підсумковий та проміжний види контролю за кожною з дисциплін, силабуси розміщені у вільному доступі на сайті ЧНУ (<http://surl.li/mjhz0>). На зустрічі зі здобувачами освіти експертна група встановила, що критерії оцінювання детально оприлюднюються під час першого заняття із врахуванням особливостей освітнього компонента (зокрема це підтвердили здобувачі М.Юхименко, О.Барсієм та М.Берник). За час навчання за ОПП випадків конфлікту інтересів, необ'єктивного оцінювання, повторного проходження курсів та оскарження результатів не виникало, що підтвердили на зустрічах з студентським самоврядуванням та здобувачами.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності регламентуються «Положенням про виявлення та запобігання академічному плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<http://surl.li/hilgs>), «Положенням про організацію освітнього процесу» (<http://surl.li/hikof>), а також викладені у «Правилах академічної доброчесності» (<http://surl.li/klphj>). Задля забезпечення об'єктивності перевірки робіт на наявність запозичень, ЗВО одночасно використовує два автоматизовані сервіси: Unicheck і StrikePlagiarism та розміщує навчально-методичні й наукові роботи НПП, докторантів, аспірантів, здобувачів вищої освіти у репозиторії університету (<https://archer.chnu.edu.ua/>) (однак при перегляді репозиторію кваліфікаційних робіт здобувачів цієї ОПП не було виявлено). Крім кваліфікаційних робіт, перевірку на плагіат проходять усі наукові та навчально-методичні праці НПП, матеріали конференцій, які потребують грифа "Рекомендовано до друку Вченою радою ЧНУ". Unicheck та StrikePlagiarism також вмонтовані у електронну освітню платформу Moodle, що

дозволяє НПП за потреби перевіряти самостійні роботи здобувачів. Окрім того, університет та факультет періодично проводить заходи з метою популяризації академічної доброчесності (<http://surl.li/mlipd>), а кафедра – роз'яснювальну роботу, зокрема з боку кураторів. Всі здобувачі перед написанням кваліфікаційних робіт підписують «Заяву про дотримання академічної доброчесності», а на першій сторінці роботи зазначають, що робота містить результати власних досліджень, а використання інших ідей має посилання на джерело, що підтверджують підписом. Також в університеті перебувають у розробці «Декларації щодо дотримання академічної доброчесності для працівників та здобувачів», а також пункт про академічну доброчесність включено до Етичного кодексу (<http://surl.li/klphb>).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильні сторони ОПП «Журналістика та кросмедійність»: 1. У ЗВО ведеться інформаційна й консультативна робота щодо популяризації академічної доброчесності та запобігання плагіату, зокрема у формі обговорень та тренінгів (<http://surl.li/mvevf>; <http://surl.li/mlipd>; <http://surl.li/kiler>), підписання «Заяви про дотримання академічної доброчесності» перед написанням кваліфікаційних робіт та розробці «Декларації щодо дотримання академічної доброчесності» для працівників та здобувачів в.о. 2. Студенти своєчасно отримують доступну та зрозумілу інформацію щодо цілей та змісту ПРН, зокрема у вигляді пояснень від НПП на перших заняттях. Позитивні практики: 1. Задля забезпечення об'єктивності перевірки робіт на наявність запозичень, ЗВО одночасно використовує дві автоматизовані системи: Unicheck та StrikePlagiarism та надає можливість перевіряти не лише кваліфікаційні роботи здобувачів, а й різні види наукової та навчально-методичної літератури НПП. 2. Unicheck та StrikePlagiarism також вмонтовані до електронної освітньої платформи Moodle, що дає можливість НПП за потреби перевіряти самостійні роботи здобувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони ОПП «Журналістика та кросмедійність»: 1. У змістовому наповненні освітніх компонентів відсутні модулі / теми, присвячені питанню вивчення та дотримання академічної доброчесності. 2. Під час проведення опитування студентів більшість питань були закритого типу з варіантами відповіді «так», «ні», «важко відповісти». 3. У вільному доступі та в Таблиці 1 ВСО завантажені не РНП, а силабуси обов'язкових освітніх компонентів, у яких чітко не прописано й не деталізовано ні критерії оцінювання, ні контрольні заходи. У наданих на запит ЕГ РНП до обов'язкових ОК не прописана система оцінювання. Рекомендації ЕГ рекомендує гаранту та проєктній групі до початку 2024-2025 н.р.: 1. Додати до обов'язкових ОК, наприклад, до «Методології медіадосліджень» чи «Журналістської освіти і науки» модуль чи кілька тем, присвячених питанням вивчення та дотримання академічної доброчесності. 2. Відкоригувати анкети для опитування здобувачів вищої освіти, включивши можливість респондентам висловити конкретні поради з кожного питання. 3. Детально прописати контрольні заходи та критерії оцінювання в силабусах та робочих програмах за видами діяльності. 4. Розглянути можливість розмістити робочі програми у вільному доступі.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ЕГ дійшла висновку про таку відповідність ОПП за окремими підкритеріями: 5.1.: часткова відповідність; форми контрольних заходів є чіткими та зрозумілими, проте бракує деталізації критеріїв оцінювання за окремими видами робіт ві силабусах, а також робочих програмах, наданих на запит ЕГ; 5.2.: часткова відповідність; форма атестації здобувачів вищої освіти відповідає вимогам Стандарту вищої освіти, проте потребує деталізації в ОПП; 5.3.: повна відповідність; правила проведення контрольних заходів чіткі й зрозумілі, доступні всім учасникам освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів; 5.4.: повна відповідність; у ЧНУ визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. ЕГ вважає, що ОПП відповідає критерію 5 за рівнем відповідності В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Проведений ЕГ аналіз кадрового ресурсу ОПП засвідчив, що на ОПП працюють як теоретики, так і практики журналістики. Загалом на ОПП обов'язкові ОК забезпечують: 1 доктор наук із соціальних комунікацій (Василик Л.), 2 кандидати наук із соціальних комунікацій (Попович Ю., Савчук О.), з яких 2 доценти (Василик Л., Савчук О.), а також 3 викладачі мають звання заслужений журналіст України (Жук О., Стефанець В. та Смолдирева Т. (читає ВК)). Вибіркові компоненти ОПП забезпечують кандидати наук із соціальних комунікацій доц. Л. Шутяк, доц. Т. Гринівський, ас. Ю. Мельничук. Більшість НПП є членами НСЖУ. Документальне підтвердження відповідності задекларовано у ВСО у таблиці 2 («Зведена інформація про викладачів»). Аналіз ВСО з таблиці 2 виявив, що 4 викладачі ОПП мають стаж роботи від 10 до 23 років (Василик Л., Попович Ю., Савчук О., Жук О.) і лише в 1 викладача-практика він становить 4 роки. Проведений ЕГ аналіз ВСО дозволяє резюмувати, що всі НПП пройшли стажування від ГО «Український інститут медіа та комунікації», мають науковий ступінь, вчене звання за напрямом ОП, або професійний досвід в мас-медіа, беруть участь у наукових конференціях за фахом та мають наукові публікації за напрямом ОП, викладачі-практики мають досвід роботи на адміністративних посадах в друкованих та аудіовізуальних мас-медіа Буковини. Проте у НПП ОПП невисока публікаційна активність, зокрема у БД Web of Science/Scopus, за винятком гаранта ОП. Відповідно до проведеного ЕГ аналізу профілів НПП, що забезпечують ОК, в системі Google Scholar можна навести такі дані: Василик Л. – цитувань – 163 (з 2018 р. – 91), h-індекс – 7 (з 2018 – 6), h10-індекс – 4 (з 2018 – 2); Попович Ю. – цитувань – 11 (з 2018 р. – 11), h-індекс – 2 (з 2018 – 2), h10-індекс – 0 (з 2018 – 0); Савчук О. – цитувань – 5 (з 2018 – 3), h-індекс – 2 (з 2018 – 1), h10-індекс – 0 (з 2018 – 0); Жук О. – цитувань – 4 (з 2018 – 3), h-індекс – 1 (з 2018 – 1), h10-індекс – 0 (з 2018 – 0). Також ЕГ проаналізувала рейтинг НПП кафедри журналістики на сайті ЧНУ ім. Ю. Федьковича (<http://surl.li/kpzoу>). Рейтинг у ЗВО формується за трьома категоріями: «Наукова діяльність», «Навчально-методична діяльність» та «Гуманітарно-виховна діяльність». Згідно з результатами рейтингування гарант ОПП Л. Василик входить до ТОП 20 доцентів ЗВО з оцінкою 787 балів (<http://surl.li/kpzoу>). Згідно з результатами рейтингування ЗВО НПП ОП, що забезпечують ОК, мають такі загальні оцінки: Ю. Попович – 50 балів, О. Савчук – 59 балів, В. Стефанець – 0 балів. Згідно з результатами рейтингування ЗВО НПП ОП, що забезпечують ВК, мають такі оцінки: Т. Гринівський – 75 балів, Ю. Мельничук – 172 бали, Р. Пазюк – 260 балів, Л. Шутяк – 46 балів. ЕГ відзначає, що академічна/професійна кваліфікація викладачів ОПП загалом забезпечує досягнення цілей та ПРН ОП. Разом з тим ЕГ рекомендує гаранту ОПП посилювати кадровий потенціал НПП. ЕГ рекомендує НПП ОПП з 2024-2025 н. р. посилювати результативність своєї наукової та навчально-методичної діяльності.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

У ЗВО існує чітка й зрозуміла процедура добору професорсько-викладацького складу на відповідні вакантні місця, яка регламентується нормативною документацією щодо проведення конкурсу, оприлюдненою на сайті ЗВО. Процедура конкурсного добору прописана в «Положенні про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників у ЧНУ імені Юрія Федьковича» (<http://surl.li/mcvvw>, від 01.02.2016 роу). Обсяг документа складається з 3 сторінок та структурно містить 12 пунктів. Проведений ЕГ аналіз вищезазначеного положення виявив, що процедура конкурсу кількостатпа: «подання заяви, обговорення заяви на конкурсній комісії та ґрунтовна бесіда з претендентом про його майбутню наукову діяльність». У «Положенні» йдеться, що обрання на посади проводиться таємним голосуванням на засіданні Науково-технічної ради університету, також наголошується, що конкурс проводиться на засадах відкритості, гласності, законності, незалежності, об'єктивності, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад НПП. На зустрічі ЕГ із допоміжними структурними підрозділами начальник відділу кадрів ЧНУ Н. Яценюк підтвердила, що посади НПП заміщуються на конкурсних засадах, за умови плинності кадрів та появи нових вакантних посад видається наказ ректора про оголошення конкурсу з вимогами до НПП на відповідні посади, і ця інформація розміщується на сайті ЗВО в роділі «Вакансії» (<http://surl.li/meikk>). Після завершення процедури подання заяв у ЗВО створюється наказом ректора конкурсна комісія, яка розглядає заяви та документи всіх претендентів на вакантні посади, потім документи розглядаються на відповідній кафедрі, де претендент на заміщення посади НПП має провести відкрите заняття, подати звіт за попередній період роботи, план з перспективами діяльності на наступний період, список наукових публікацій, інформацію про досягнення у професійній діяльності за останні 5 років, визначені у п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. І за рекомендацією кафедри справа претендента виноситься на Вчену раду факультету (для асистентів та доцентів)/Вчену раду ЗВО (для професорів), де приймається рішення про укладання/неукладання контракту за результатом голосування. Для розуміння тягlosti трудових відносин з НПП ЕГ поставила питання начальнику відділу кадрів ЗВО щодо терміну дії контрактів ЗВО та умов їх пролонгації і з'ясувала, що контракти з асистентами укладаються на 1 рік (для стимуляції профрозвитку НПП), з доцентами та професорами – на 2-3 роки, із завідувачами кафедр – на 5 років, а пролонгація контракту відбувається за умови виконання НПП попередньому контракту із ЗВО. ЕГ відзначає, що процедури конкурсного добору НПП є прозорими, дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОПП і засвідчує відповідність ОПП підкритерію 2 шостого критерію.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Проведений ЕГ аналіз ОПП дозволяє свідчити, що ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу у таких форматах: 1) у формі рецензування ОПП стейкхолдерами, зокрема Б. Загайським (головний редактор медіа «Молодий Буковинець», <http://surl.li/mjubn>), В. Бобром (голова ЧОО НСЖУ, головний редактор медіа «Погляд», <http://surl.li/mjubp>), С. Морозом (т.в.о. менеджера філії акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України “Чернівецька регіональна дирекція”», <http://surl.li/mjubt>); 2) у формі проведення тренінгів, семінарів, майстер-класів для студентів (зокрема від ЧОО НСЖУ щодо вшанування пам'яті загиблих журналістів, психологічних тренінгів, тренінгів з безпеки тощо, що підтвердили на зустрічі ЕГ зі стейкхолдерами В. Бобер, А. Подлесна, О. Юхимець та Б. Загайський (останній підкреслив, що журналістів його редакції запрошують на кафедру для проведення майстер-класів). На зустрічі ЕГ зі стейкхолдерами В. Бобер та Б. Загайський наголосили, що НПП кафедри звертаються до них щодо порад стосовно оптимізації ОП; 3) у формі запрошення роботодавців до роботи в екзаменаційних комісіях (про що наголосив на зустрічі ЕГ зі стейкхолдерами директором ТОВ ТРК "ТВА" В. Пелех); 4) у формі проходження практики студентами в буковинських мас-медіа (про що наголосили на зустрічі ЕГ зі стейкхолдерами В. Бобер, Б. Загайський, А. Подлесна, О. Юхимець). Відповідно до інформації з сайту ЗВО (<http://surl.li/mjusa>) кафедра журналістики уклала договори та угоди про співпрацю з мас-медіа Буковини (договори про-співпрацю між ЧНУ та такими медіа: а) КП «Редакція газети «Буковина», б) ТОВ Редакція газети «Молодий-буковинець», в) ТОВ «Телерадіокомпанія “ТВА”», г) Редакція онлайн-виання «Шпальта» та Комісією журналістської етики (загалом це 5 договорів/угод та 1 договір в 2021 році на 1 студента на проходження практики в АТ «Національна суспільна телерадіокомпанія України UA: Одеса». Усе вищезазначене забезпечує комунікацію між кафедрою журналістики, редакціями ЗМІ та громадськими медійними організаціями/товариствами. ЕГ підтверджує, що заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу та засвідчує відповідність підкритерію 3 шостого критерію. Разом з тим ЕГ рекомендує для більш продуктивної співпраці з роботодавцями створити Дорадчу Раду стейкхолдерів при кафедрі журналістики.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Кафедра журналістики залучає до аудиторних занять на ОПП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. На кафедрі за сумісництвом працює продюсерка лінійної філії АТ «НСТУ» «Чернівецька регіональна дирекція» О. Жук (викладає ОК «Практикум з режисури та сценарної майстерності» та «Кіно- та теледокументалістика» та за основним місцем роботи – фахівець-практик В. Стефанець (викладає ОК «Інформаційна політика та безпека»), інші НПП ОПП також мають практичний досвід. Під час зустрічі ЕГ зі стейкхолдерами О. Юхимець (головний редактор онлайн-медіа «Шпальта»), А. Подлесна (шеф-редакторка Суспільне Чернівці), В. Бобер (голова ЧОО НСЖУ, головний редактор медіа «Погляд»), Б. Загайський (головний редактор медіа «Молодий Буковинець») підтвердили, що їх залучають до прочитання майстер-класів та проведення тренінгів для студентів ОП. Разом з тим ЕГ промоніторила сторінку «Гості кафедри» на офіційному сайті кафедри журналістики ЧНУ ім. Ю. Федьковича (<http://surl.li/mjvfy>), де періодично подаються новини про проведення різних майстер-класів, вебінарів та тренінгів від журналістів різних медіа-організацій, але серед цільової аудиторії цих заходів переважно фігурують студенти 1-4 курсів кафедри журналістики. Також кафедра залучає студентів до заходів (вебінарів) свого офіційного партнера Комісії журналістської етики (КЖЕ). ЕГ перевірила інформацію, що кафедра журналістики ЧНУ ім. Ю. Федьковича дійсно уклала меморандум про співпрацю з КЖЕ у квітні 2022 року, що підтверджуються на офіційному сайті КЖЕ (<http://surl.li/mjvgl>). Також у відомостях СО наголошується на ст. 15, що «кафедра стала членом Міжнародної журналістської організації ЕЛТА у вересні 2022 р., що дозволить залучити до співпраці провідних європейських журналістів», разом з тим ця інформація не підтверджена ЕГ після верифікації офіційного сайту European Journalism Training Association (EJTA) у розділі «Список членів», де представлено інші українські університети (<http://surl.li/mjvhf>). Разом з тим ЕГ перевірила результати опитувань здобувачів вищої освіти ОПП щодо забезпечення якості освіти. У результатах опитування студентів-магістрів 1 р.н. (<http://surl.li/mialc>) фігурувало питання щодо достатності виділених кредитів на практичну підготовку, на яке 80 % студентів надали стверджувальну відповідь. Разом з тим в опитуванні також наявне питання щодо «висловлення студентами ОП побажань щодо удосконалення змісту ОП та шляхів її реалізації». Відповідно до результатів опитування понад половини наданих пропозицій здобувачів стосувалися саме практичного складника ОП: студенти висловилися щодо «збільшення практичних завдань», «збільшення кількості практичних занять» та «збільшення кількості зустрічей з представниками професії». ЕГ підтверджує, що ЗВО залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, роботодавців і засвідчує відповідність підкритерію 4 шостого критерію.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЗВО сприяє професійному зростанню НПП через різні професійні тренінги, вебінари, стажування викладачів. Значну кількість тренінгів та вебінарів від ЗВО підтверджують сертифікати НПП кафедри (<http://surl.li/mjzlf>). Сприяння профрозвитку НПП регулюються в ЧНУ «Положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників» (<http://surl.li/hiljn>). На зустрічах ЕГ з адміністративним персоналом та резервній зустрічі з гарантом ОПП підтверджено, що всі НПП кафедри пройшли безкоштовне 180-годинне стажування в Journalism Teachers' Academy від ГО «Український інститут медіа та комунікації», доц. О. Савчук та Л. Шутяк пройшли 180-год стажування в «Академії з прав людини для викладачів та викладачок журналістики» на базі КНУ ім. Т. Шевченка, Л. Василик, Т. Гринівський, Р. Пазюк, Л. Шутяк та О. Жук пройшли 540-год міжнародне стажування за проектом Erasmus+ KA2. Зокрема доц. Р. Пазюк відзначив, що міжнародний відділ ЗВО допоміг кафедрі отримати міжнародні

гранти КА 1 та КА 2 і що ЗВО забезпечує НПП платною професійною версією Zoom та інших інтерактивних платформ для того, щоб НПП мали всі можливості інтеграції із здобувачами освіти, та організовує для НПП безкоштовне підвищення кваліфікації по роботі на платформі Мудл в ЧНУ ім. Ю. Федьковича «Основи користування MOODLE». На зустрічі ЕГ з адміністративним персоналом начальник міжнародного відділу С. Луканюк зазначив, що ЗВО надає НПП можливість безкоштовного опанування румунської мови. За інформацією з відомостей СО на ст. 16 «університет допомагає з міжнародним стажуванням (у стажуванні в Німеччині знаходиться асист., к.н.с.к. Попович Ю.О. (Університет Амберг-Вайден), тижневе стажування у 1 семестрі ц.р. пройшов доц. Гринівський Т.С. (Сучавський університет Штефан чел Маре); тижневе стажування - доц. Шутяк Л.М. (Університет Гренада, Іспанія)». На зустрічі ЕГ з адміністративним персоналом доц. Л. Шутяк підтвердила, що пройшла тижневе стажування в університеті Гранади (Іспанія) з 2 по 6 жовтня 2023 р. у межах проекту «Arqus for Ukraine», який реалізується за підтримки та фінансування Національного агентства академічних обмінів, і наголосила, що ЗВО організував їй це стажування, знайшов грант, який повністю покрив проживання, дорогу і добові. Також ЗВО реалізує для НПП безкоштовні семінари, тренінги, вебінари від Наукової бібліотеки ЗВО щодо роботи з електронними ресурсами, джерелами інформації, наукометричними базами, антиплагіатними системами. ЕГ перевірила цю інформацію на сайті бібліотеки (<http://surl.li/afwok>) і пересвідчилася, що для запиту на певний тренінг чи семінар щодо діяльності бібліотеки та роботи з електронними ресурсами необхідно заповнити гугл-форму (<http://surl.li/mjzmn>). Цю інформацію про безкоштовні тренінги та вебінари від Наукової бібліотеки ЧНУ для НПП ЗВО також підтвердив ЕГ на зустрічі з допоміжними структурними підрозділами директор бібліотеки ЗВО М. Зушман. ЕГ відзначає, що ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів і засвідчує відповідність підкритерію 5 шостого критерію.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Менеджмент ЧНУ ім. Ю. Федьковича стимулює розвиток викладацької майстерності як в моральному, так і матеріальному плані. Зокрема у ЗВО є щорічне рейтингування НПП та кафедр. Рейтинг формується за трьома категоріями: «Наукова діяльність», «Навчально-методична діяльність» та «Гуманітарно-виховна діяльність». На зустрічі ЕГ з менеджментом ЗВО проректор з наукової роботи А. Саміла зазначив, що в університеті діє матеріальне та моральне стимулювання результативності НПП, і зокрема в минулому навчальному році було виділено 13 млн. гривень на преміювання найкращих НПП за результатами рейтингування. За словами А. Саміли, певна кількість НПП ЗВО, зокрема 18 професорів, 75 доцентів і 57 асистентів отримували надбавки у розмірі 20% до посадового окладу з 1 лютого по 31 серпня 2023 року, зокрема 19 НПП з філологічного факультету, з яких 1 НПП з кафедри журналістики (гарант ОПП доц. Л. Василик). Ще один вид стимулювання НПП, за словами А. Саміли, це підтримка чернівецьким меценатом 12 найкращих молодих вчених ЗВО (по одному з кожного факультету) премією у вигляді криптовалюти (рівноцінно 500 у.е). На зустрічі ЕГ з адміністративним персоналом НПП підтвердили свою обізнаність щодо факту матеріального стимулювання ЗВО їх викладацької майстерності. Зокрема ас. Ю. Мельничук зазначила, що ЗВО пропонує НПП оплачувані міжнародні стажування у ЗВО-партнерах, оплачувані відрядження НПП на наукові заходи, безкоштовний доступ до міжнародних БД та підкреслила, що практикується матеріальне заохочення НПП за результатами рейтингування у розмірі до 30 % посадового окладу, що є, на думку НПП ОП, хорошим конкурентно-стимулюючим фактором. Факт матеріального преміювання за активну наукову, навчально-методичну та громадську діяльність на резервній зустрічі з ЕГ підтвердила гарант ОПП Л. Василик, яка входить до ТОП 20 найкращих доцентів ЗВО із оцінкою 787 балів (<http://surl.li/kpzoу>). Також НПП та гарант ОПП зауважили і щодо наявності різних форм морального заохочення розвитку їх фахової майстерності. Однієї з подібних форм морального заохочення можна вважати оприлюднення загального підсумкового рейтингу НПП усіх факультетів та кафедр на сайті ЗВО у вільному доступі (<http://surl.li/kpzoу>) з градацією за видами діяльності, а також виокремлення «Топ-20 професорів ЗВО», «Топ-20 доцентів ЗВО» та «Топ-20 асистентів ЗВО». ЕГ відзначає, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності і засвідчує відповідність підкритерію 6 шостого критерію.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильні сторони ОПП «Журналістика та кросмедійність»: 1. ЗВО активно залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу у багатьох формах: 1) у формі рецензування ОПП стейкхолдерами; 2) у формі проведення тренінгів, семінарів, майстер-класів для студентів; 3) у формі запрошення роботодавців до роботи в екзаменаційних комісіях; 4) у формі проходження практики студентами в буковинських мас-медіа. 2. Заклад вищої освіти активно залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. Практики активно долучені до аудиторних занять, забезпечують викладання ОК, більшість НПП ОПП також мають практичний досвід, стейкхолдери частотно долучаються до прочитання майстер-класів та проведення тренінгів для студентів ОП. 3. ЗВО сприяє професійному зростанню НПП через різні професійні тренінги, вебінари, стажування викладачів (стажування НПП в Journalism Teachers' Academy від ГО «Український інститут медіа та комунікації», стажування НПП в «Академії з прав людини для викладачів та викладачок журналістики» на базі КНУ ім. Т. Шевченка, безкоштовні семінари, тренінги, вебінари від наукової бібліотеки ЗВО щодо роботи з електронними ресурсами, джерелами інформації, наукометричними базами).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони та рекомендації: 1. Зважаючи на показники рейтингування НПП у ЗВО ЕГ рекомендує НПП ОПП з 2024-2025 н. р. посилювати результативність своєї наукової та навчально-методичної діяльності (публікувати наукові праці у фахових виданнях з соціальних комунікацій України та Європи за тематикою ОК, які викладаються НПП, збільшити публікаційну активність в провідних міжнародних наукометричних базах, забезпечити ОК навчально-методичним інструментарієм, зокрема власними навчальними посібниками, підручниками НПП, методичними рекомендаціями до виконання семінарських занять, самостійної роботи, імплементувати результати стажувань та участі в міжнародних проектах НПП для поліпшення якісно-кількісних показників наукової та навчально-методичної роботи). ЕГ рекомендує гаранту ОП/завідувачу кафедри верифікувати та стимулювати посилення продуктивності роботи людських ресурсів (НПП ОП) в контексті внутрішнього забезпечення якості освіти та врахування рекомендацій від Центру ЗЯВО ЗВО викладачами кафедри та в контексті зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (врахування рекомендацій ЕГ). 2. ЕГ рекомендує гаранту з 2024-2025 н. р. для поліпшення співпраці з роботодавцями та забезпечення оптимальних результатів цієї співпраці створити дорадчу раду роботодавців зі спеціальності Об1 “Журналістика”.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОПП має достатній рівень кореляції за якісними параметрами за всіма підкритеріями 6 критерію. ОПП має повну відповідність за підкритеріями 6.2, 6.3, 6.4., 6.5. та 6.6. ОПП має часткову відповідність за критерієм 6.1 (у відомостях СО і під час виїзної акредитаційної експертизи ЕГ не окреслено кваліфікацію НПП для реалізації РН 4 ОПП в аспекті наявності диплому В 2/диплому магістра з іноземної мови; також зважаючи на показники рейтингування НПП у ЗВО ЕГ рекомендує НПП ОПП з 2024-2025 н. р. посилювати результативність своєї наукової та навчально-методичної діяльності, ЕГ рекомендує гаранту ОП/завідувачу кафедри сприяти посиленню продуктивності роботи людських ресурсів (НПП ОП)). Надані ЕГ зауваження мають значною мірою рекомендаційний характер для посилення ОП. Але зважаючи на відсутність інноваційних практик на ОПП ЕГ вважає, що ОПП відповідає критерію 6 за рівнем відповідності В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Кафедра журналістики є структурним підрозділом філологічного факультету. Здобувачі ОПП “Журналістика та кросмедійність” навчаються дистанційно, але мають змогу користуватися потужностями мультимедійної аудиторії та крос-медійної лабораторії (створена в рамках проекту ТЕМПУС–IV). Також обладнується фотолабораторія. Також здобувачі користуються іншими структурними підрозділами із відповідними МТБ, якими є: інформаційно-видавничий відділ; наукова бібліотека; соціально-психологічний центр ЧНУ (<http://surl.li/afwpa>); відділ з виховної роботи та гуманітарної освіти; відділ комунікацій та брендингу, центр культури і дозвілля студентів, лінгвістичний центр, студмістечка. У розпорядженні кафедри є сучасна мультимедійна аудиторія та крос-медійна лабораторія. Все обладнання у них є сучасним і придбане переважно у рамках міжнародних проектів (комп'ютери Apple та Philips, ноутбуки, камери, мікрофони (у тому числі петличні), світло (студійне, накамерне, лампи для фотолабораторії тощо), штативи, генератори, звукові карти, принтери. Комп'ютери у лабораторії оснащені операційними системами Windows та мають доступ до ліцензійних програм, зокрема пакетів Adobe Creative Suite CS6 та Adobe Creative Cloud (остання версія). Якщо здобувачі не мають можливості фізично працювати за технікою з ліцензійним забезпеченням, то для виконання завдань їм пропонують скористатися аналоговими програмами з відкритим кодом (наприклад Shotcut замість Adobe Premiere Pro). Здобувачі можуть набувати практичні навички використовуючи потужності матеріально-технічного забезпечення кафедри і в межах навчального процесу, і для реалізації власних проектів (за попереднім узгодженням). В усіх корпусах є точки доступу підключення до локальної мережі Інтернет за технологією Wi-Fi. Книжковий фонд наукової бібліотеки ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<http://surl.li/agqfg>) (6293,6 м2) налічує понад два з половиною мільйони екземплярів, серед них фонд рідкісних видань та фонд зарубіжної літератури. Тут діють читальні зали (706,6 м2), у яких 500 посадкових місць. Активно наповнюється сайт бібліотеки: www.library.chnu.edu.ua/ Бібліотека забезпечує функціонування електронного каталогу; електронної бібліотеки; надає учасникам освітнього процесу можливість отримати електронні копії підручників та навчальних посібників; забезпечує доступ до низки баз даних, зокрема SCOPUS, Web of Science, Cambridge University Press, ScienceDirect, Springer Nature, JSTOR Archive Journals. Дистанційний формат навчання забезпечується у тому числі ресурсами платформи Moodle. Усе це сприяє досягненню цілей та програмних результатів за ОП.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

ЧНУ імені Юрія Федьковича забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах реалізації освітньої траєкторії ОПП «Журналістика та кросмедійність» другого (магістерського) рівня вищої освіти. Експертна група отримала підтвердження цієї інформації під час роботи з фокус-групами. Бібліотека університету забезпечує безоплатний доступ до наукометричних баз SCOPUS, Web of Science, Cambridge University Press, ScienceDirect, Springer Nature, JSTOR Archive Journals. Частиною з них можна скористатися навіть не перебуваючи у локальній мережі університету за допомогою корпоративної пошти. Здобувачі забезпечуються місцем проживання у гуртожитках університету (здобувачі конкретної ОПП наразі не проживають у гуртожитку, але мають таку можливість), мають доступ до масштабного спортивного комплексу (зали фітнесу, аеробіки та атлетизму, тренажерні зали, майданчики для футболу, волейболу та баскетболу, у тому числі з покращеним покриттям), соціально-психологічний центр (де у свою чергу можуть отримати безоплатну психологічну консультацію), центру культури і дозвілля студентів, лінгвістичного центру.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище університету є цілком безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП, дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. Відповідно до Статуту ЧНУ ім. Юрія Федьковича (<http://surl.li/klrew>) університет зокрема в особі ректора забезпечує охорону праці, дотримання законності та порядку. Обов'язки працівників університету щодо виконання вимог охорони праці, техніки безпеки, гігієни праці та протипожежної безпеки з одного боку, та забезпечення адміністрацією безпечних умов праці для всіх учасників освітнього процесу з іншого зазначені також у Правилах внутрішнього трудового розпорядку ЧНУ ім. Юрія Федьковича (<http://surl.li/lrucu>) та Положенні про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/hikof>). Згідно з останнім забезпечується право на безпечні умови навчання, праці та побуту; на трудову діяльність у позанавчальний час; на користування бібліотеками, інформаційними фондами, спортивною, виробничою, культурно-освітньою, побутовою базами, на забезпечення гуртожитком; на участь у конференціях, виставках, конкурсах, у заходах з мистецької, громадської діяльності; на участь в обговоренні та удосконаленні навчального процесу, організації дозвілля для студентів. За фізичну безпеку учасників освітнього процесу ЗВО відповідає низка структур, серед них: відділ охорони праці (який, відповідно до Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти (наказ МОН №1669 від 26.12.2017 р.) щорічно проводить інструктажі з безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу), відділ охорони, відділ головного енергетика, відділ матеріально-технічного забезпечення, служба головного інженера, ремонтно-експлуатаційна служба. Комплексна робота щодо забезпечення рівня здоров'я ведеться також соціально-психологічним центром (<http://surl.li/grbxs>), метою якого є підтримка психологічного благополуччя студентів і викладацького складу університету та який зокрема займається організацією тренінгів, семінарів, опитувань (у тому числі щодо працевлаштування з подальшою консультативною допомогою) проводить психологічну діагностику, індивідуальне консультування та групову підтримку (на безоплатній основі). Про морально-психологічний стан студентів піклуються також наставники академічних груп. Право на захист від експлуатації, фізичного та психічного насильства регламентоване у Правилах внутрішнього трудового розпорядку в ЧНУ (<http://surl.li/lrucu>). Також в університеті діє План гендерної рівності (<http://surl.li/mlles>). Під час воєнного стану здобувачі в обов'язковому порядку користуються укриттями в навчальних корпусах (сумарно можуть вмістити 9.5 тис. осіб) та гуртожитках. В університеті функціонують профспілкова організація студентів (<http://surl.li/lruvq>) та первинна профспілкова організація працівників (<http://surl.li/mlfj>), діяльність яких спрямована на задоволення різноманітних потреб та інтересів здобувачів і співробітників.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Механізми підтримки здобувачів регламентовані як законами України, так і відповідними Положеннями ЧНУ ім. Юрія Федьковича (<http://surl.li/kiwxb>). Під час проведення експертизи ЕГ з'ясувала, що здобувачам надається підтримка на всіх рівнях. Загальні питання студенти можуть вирішити на кафедрі журналістики. З метою освітньої та інформаційної підтримки здобувачів, передбачено наявність наставників у кожній академічній групі. Комунікація кураторів, викладачів та здобувачів відбувається через електронну пошту. Організація проведення дистанційного освітнього процесу оголошується через усі наявні ресурси, зокрема через розділи «Архів новин» (<http://surl.li/mlllg>), «Анонс» (<http://surl.li/mlllj>) на електронних курсах платформи Moodle. Інформування здобувачів та НПП щодо освітнього процесу (розклад, офіційні документи, вибіркові дисципліни, практична підготовка, рейтинг студентів) та організаційної роботи відбувається як за допомогою веб-сторінок підрозділів, так і їхніх профілів у соціальних мережах: сайт кафедри журналістики (<http://surl.li/mllnb>), філологічного факультету (<http://surl.li/mjuca>), університету (<https://www.chnu.edu.ua/>); сторінка Кафедри журналістики ЧНУ ім. Ю. Федьковича у соцмережі фейсбук (<http://surl.li/mllnh>); аккаунт ЧНУ ім. Юрія Федьковича у FB (<http://surl.li/mllnj>).

Соціальну підтримку забезпечують соціально-психологічний центр ЧНУ (<http://surl.li/afwpa>); відділ з виховної роботи та гуманітарної освіти; профспілкова організація студентів (<http://surl.li/lrvuq>). Консультативна підтримка надається Центром забезпечення якості вищої освіти (<http://surl.li/jdget>). До консультативної підтримки також долучаються роботодавці під час організації відповідних профорієнтаційних заходів. Психологічну підтримку надає соціально-психологічний центр ЧНУ. Захистом інтересів студентів займається також студентський парламент (<http://surl.li/mlnww>) Студентська організація (<http://surl.li/ljvji>). На кафедрі журналістики також діє студентський науковий гурток “Актуальні проблеми сучасних медіа-студій”. Уся необхідна інформація про кожну зі структур ЧНУ ім. Юрія Федьковича, факультету та кафедри є на офіційному сайті у вільному доступі (<https://www.chnu.edu.ua/>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Для осіб з особливими освітніми потребами у ЧНУ ім. Юрія Федьковича створені всі умови для реалізації права на освіту: від безбар'єрного середовища до допомоги у навчальній діяльності. Адміністрація університету запевнила експертну групу, що ЗВО забезпечує права і потреби осіб згаданої категорії з урахуванням їхніх індивідуальних запитів та інтересів. Умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами регулюються низкою нормативних документів, зокрема такими: «Правилах прийому до ЧНУ у 2020 р.» (п. 7.4. Так право на зарахування за співбесідою мають особи з інвалідністю внаслідок війни відповідно до п. 10-14 ст. 7 ЗУ «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»; особи, яким ЗУ «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» надане право на прийом без екзаменів до ЗВО за результатами співбесіди; особи з інвалідністю, які неспроможні відвідувати навчальний заклад. Право на зарахування за квотами мають особи, визнані постраждалими учасниками Революції Гідності, учасниками бойових дій відповідно до ЗУ «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».) (<http://surl.li/mhwxt>), “Положення про організацію освітнього процесу” (зокрема п. 7.16) (<http://surl.li/hikof>). Навчальні корпуси та гуртожитки оснащені пандусами. Наукова бібліотека ЧНУ ім. Юрія Федьковича надає літературу адаптовану для здобувачів з особливими освітніми потребами, зокрема зі шрифтом Брайля. В університеті присутня консультативна та супровідна підтримка осіб з особливими освітніми потребами (<http://surl.li/lynwt>). Також в Університеті діє Соціально-психологічний центр (<https://www.chnu.edu.ua/kultura/humanitarna-diialnist/sotsialno-psykholohichniy-tsentr/>) де студенти мають змогу працювати з психологами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ЧНУ ім. Юрія Федьковича розроблена та втілюється чітка і зрозуміла політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо). Зокрема, вона спрямована на попередження конфліктних ситуацій, зниження суб'єктивних причин конфліктів, конструктивне врегулювання конфліктів. Закріплена ця політика зокрема у “Етичному кодексі ЧНУ ім. Юрія Федьковича”, “Положенні про засади безконфліктних комунікацій та врегулювання спорів учасників освітнього процесу” (<http://surl.li/hilbh>), антикорупційній програмі університету (<http://surl.li/mcxam>), Плані гендерної рівності (<http://surl.li/mlles>). Для врегулювання конфліктних ситуацій, які виникають у процесі проживання в гуртожитку, на факультеті скликається комісія з соціальних питань, порядок проведення та повноваження комісії визначені у “Правилах внутрішнього розпорядку в гуртожитках”. До складу комісії входять голова (заступник декана з питань проживання в гуртожитку); представники студентського самоврядування (голова парламентської групи факультету, голова студентської ради та голова профбюро або їх заступники); завідувач гуртожитку; студенти, які порушили правила проживання та щодо яких було вчинене порушення; куратори академгруп. Кожен учасник освітнього процесу має право подати звернення щодо вирішення конфлікту за допомогою скриньки довіри, що знаходиться на філологічному факультеті, або звернутися до органів самоврядування чи безпосередньо до когось з представників НПП. На зустрічі з експертною групою представники здобувачів повідомили, що випадків конфліктних ситуацій на ОПП не було зафіксовано, що підтвердили також на зустрічі з представниками студентського самоврядування.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильні сторони ОПП “Журналістика та кросмедійність”: 1. Кафедра журналістики має якісну та сучасну матеріально-технічну базу, що дозволяє опановувати професійні навички та сприяє досягненню визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Зокрема використовуючи потужності мультимедійної аудиторії та крос-медійної лабораторії студенти вчать працювати з обладнанням, здобувають практичні навички підготовки журналістських матеріалів різних жанрів (від планування і зйомки до монтажу і розповсюдження). У розпорядженні здобувачів також перебуває вся різноманітна матеріально-технічна база університету. 2. В ЗВО впроваджені програми щодо протидії корупції та дискримінації. 3. Освітнє середовище закладу є безпечним, наявні

укриття, які дозволяють подбати про безпеку усіх учасників освітнього процесу. Навчальні приміщення обладнані з урахуванням вимог до навчання осіб з особливими освітніми потребами, створено сприятливі умови для задоволення потреб та інтересів здобувачів. Позитивні практики: 1. Наявність можливості академічного супроводу для здобувачів з особливими освітніми потребами. 2. Здобувачі можуть використовувати усю техніку, що перебуває у розпорядженні кафедри у позанавчальний час, у тому числі для власних медійних проєктів, що зокрема допомагає при створенні професійного портфоліо.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони ОПП “Журналістика та кросмедійність”: 1. Відсутність можливості для здобувачів, які навчаються дистанційно, звернутися за допомогою для вирішення конфліктних ситуацій (у тому числі пов'язаних із сексуальними домаганнями, корупцією або дискримінацією); 2. У вільному доступі є лише силабуси навчальних дисциплін, а у них немає рекомендованої літератури; 3. Відсутність навчально-методичних матеріалів на сайті кафедри чи факультету, однак варто зазначити їх часткову наявність у електронній освітній платформі Moodle. Рекомендації ЕГ рекомендує гаранту та проєктній групі до початку 2024-2025 н.р.: 1. Додати на сайт кафедри (чи факультету) електронну скриньку довіри чи форму, за допомогою якої учасники освітнього процесу зможуть повідомляти, зокрема про конфліктні ситуації дистанційно та анонімно. Також за можливості потрібно розмістити телефони довіри. 2. Додати рекомендовану літературу в силабуси, або розмістити її у вільному доступі іншим чином. 3. Розміщувати навчально-методичні матеріали на сайті кафедри (факультету).

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ЕГ дійшла висновку про таку відповідність ОПП за окремими підкритеріями: 7.1.: повна відповідність; ОПП володіє матеріально-технічними ресурсами, які дозволяють надавати освітні послуги на високому рівні; 7.2.: повна відповідність; ЧНУ забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми; 7.3.: повна відповідність; освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів в.о., зокрема і в умовах повітряних тривог нинішнього воєнного стану, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси; 7.4.: часткова відповідність; ЧНУ забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів в.о., проте відсутні у вільному доступі на сайті навчально-методичні матеріали. 7.5. повна відповідність; ЧНУ створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за ОПП. 7.6. часткова відповідність; у ЧНУ існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), проте вона не адаптована до умов дистанційного навчання. ЕГ вважає, що ОПП відповідає критерію 7 за рівнем відповідності В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм прописані в “Положенні про розроблення та реалізацію освітніх програм ЧНУ імені Юрія Федьковича” (<http://surl.li/iswbj>). Відповідно до пункту 3.1. “Положення...” ОП мають переглядатися щорічно, за потреби - частіше. У ЗВО створений Центр забезпечення якості вищої освіти, місія якого - “запровадження й розбудови системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, підготовки конкурентоспроможних фахівців, що відповідають сучасним вимогам ринку праці” (<http://surl.li/jdget>). За словами керівниці Центру ЗЯВО М.Іванчук, головне завдання Центру - моніторити зміст вищої освіти, що вони й виконують не рідше 1 раз на рік.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Як зазначено у ВСО та підтверджено під час резервної зустрічі гарантом доц. Василик Л., здобувачі ОПП “Журналістика та кросмедійність” долучені до перегляду ОПП. Проте за результатами опитування здобувачів,

проведеним Центром ЗЯВО (<http://surl.li/miale>), не виявлені конкретні їх побажання та рекомендації, оскільки містилися три варіанти відповіді: “Так”, “Ні”, “Бажко сказати”. Як зазначила доц. Василик Л., саме за ініціативи здобувачів виникла ідея додати до ОПП навчальну дисципліну “Авторський подкастинг”. На цю ідею наштовхнула наукова зацікавленість здобувачами в.о. темою подкастингу, що підтверджено виступами на конференціях: А.Гушул “Подкасти про журналістику в Україні” (Студентська наукова конференція Чернівецького національного університету, 5–8 квітня 2022 р.) та О. Барасій “FROM UKRAINE TO THE WORLD: ПОДКАСТ «EXPLAINING UKRAINE» ЯК ЗАСІБ ІНФОРМУВАННЯ ЗАРУБІЖНОЇ АУДИТОРІЇ” (Студентська наукова конференція Чернівецького національного університету, 25–27 квітня 2023 р.). Далі цю ідею про вивчення авторського подкастингу озвучила на засіданні кафедри журналістики (протокол №9 від 01.03.2023, наданий на запит ЕГ) випускниця Т. Бурла, підтримала Заслужена журналістка Т. Смолдирева, результат - навчальну дисципліну “Авторський подкастинг” додали до редакції ОПП 2023 р. Проте ЕГ не встановила факту залучення представників студентського самоврядування до перегляду ОПП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці залучені до процесу періодичного перегляду ОПП «Журналістика та кросмедійність» як партнери таким чином: 1) висловлюють пропозиції та рекомендації у вигляді письмових рецензій-відгуків на ОПП (<http://surl.li/mjusa>), 2) беруть участь у розширеному засіданні кафедри журналістики, що відображено у відповідному протоколі №9 від 01.03.2023, наданому на запит ЕГ; 3) як керівники практики від медіа беруть участь в оцінюванні та захисті практик здобувачів в.о., що відзначено у ВСО та підтверджено під час зустрічі самими роботодавцями; 4) беруть участь у тематичних зустрічах зі здобувачами ЧНУ, зокрема для внутрішньо переміщених осіб (<http://surl.li/mnqbi>); 5) висловлюють свої побажання в межах семінарів і тренінгів, які ЧОО НСЖУ проводить спільно з Центром журналістської солідарності (на базі редакції «Погляд»), що підтвердив під час зустрічі зі стейкхолдерами голова ЧОО НСЖУ В. Бобер. Як зазначено на веб-сторінці, присвяченій історії кафедри журналістики ЧНУ, при кафедрі створена первинна організація НСЖУ, яка долучається до заходів ЧОО НСЖУ, а гарант доц. Василик Л. є головою Ради з журналістської етики в Чернівецькій області (<http://surl.li/mnwsj>). ЕГ рекомендує створити раду роботодавців саме для спеціальності “Журналістика”.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Як засвідчено у ВСО та підтверджено ЕГ, за ОПП «Журналістика та кросмедійність» ведеться робота з випускниками, зокрема: - збирається, аналізується та враховується інформація щодо їх кар'єрного шляху (на головній сторінці сайту кафедри журналістики названі кращі випускники ОПП, які працюють за фахом (<http://surl.li/mnqqo>)); - випускників беруть участь в освітньому процесі (проводять семінари, тренінги, екскурсії в медіа, у чому також можна переконаватися з новин, що регулярно викладаються на сайті кафедри журналістики); - як зазначено у ВСО, випускники залучені до наповнення сторінки кафедри журналістики та групи кафедри у соцмережах; Зазначено, що кафедра журналістики веде список працевлаштування кращих випускників. Варто відзначити, що представник роботодавців – учасник зустрічі з ЕГ А. Подлесна є випускницею ОПП «Журналістика та кросмедійність». Також випускники як колеги разом з НПП-практиками проводять виїзні семінари, зокрема випускниця ОПП, нинішня журналістка медіа «Молодий Буковинець» А. Семьонова разом з гарантом доц. Л.Василик, яка викладає навчальну дисципліну «Журналістика в умовах війни», на запрошення чернівецького осередка Європейської асоціації студентів права (ELSA) провели зустріч з студентами-юристами на тему «Журналісти на передовій: герої або мішені?» (<http://surl.li/mnqtl>). У ЧНУ створена асоціація випускників (<http://surl.li/lqork>) та ведеться веб-сторінка з підбіркою інтерв'ю з відомими випускниками, серед яких випускник акредитованої ОПП – Влад Вакуленко, відомий як Нікіта Добринін (<http://surl.li/mnrez>). Цю ж інформацію підтвердила гарант доц. Василик Л. ЕГ рекомендує створити асоціацію випускників зі спеціальності «Журналістика» для підтримання регулярної та систематичної співпраці з цією групою стейкхолдерів.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Системою забезпечення якості в ЧНУ опікується Центр забезпечення якості вищої освіти. Як пояснила під час зустрічі з адміністративним персоналом керівниця Центру ЗЯВО М. Іванчук, ОПП “Журналістика та кросмедійність” проходила внутрішній моніторинг в червні 2023 р. (протокол наук.-метод. ради №11 від 28.06.2023 (<http://surl.li/mnpuu>), у якому відзначено ступінь урахування рекомендацій з попередньої акредитації та відповідність сучасним вимогам ЗВО. Відповідно до цього протоколу за результатами червневого моніторингу були надані такі рекомендації: «- на сайті кафедри оприлюднити затверджену, з відповідними реквізитами ОПП «Журналістика та кросмедійність» у редакції 2023 року; - надати інформацію у відкритому доступі щодо динаміки змін ОПП, громадського обговорення, висловлені пропозиції задля покращення процесу підготовки фахівців, рецензій-відгуки зовнішніх стейкхолдерів тощо; - доповнити проектну групу представниками стейкхолдерів (студентів, роботодавців); - програмні компетентності та результати навчання містять підрозділ «Додатково для освітньо-наукових програм», однак, освітня програма кваліфікується як освітньо-професійна; - в профілю ОПП

заявлена наукова складова, проте відповідні програмні компетентності та результати навчання забезпечені вибірковими освітніми компонентами; - розмістити на сайті оновлені відповідно до методичних рекомендацій ЧНУ силабуси всіх освітніх компонент, передбачених ОПП і навчальним планом; - у силабусах навести інформацію щодо порядку та критеріїв оцінювання, певних видів робіт у рамках дисципліни, а також програмні результати навчання та компетентності, закріплені у таблицях відповідності в ОПП; - на сайті кафедри оновити всю інформацію, зокрема що стосується організації освітнього процесу, науково-методичного забезпечення». Як наголосила М.Іванчук, паралельно проводилося опитування здобувачів. Далі рекомендації передані з метою контролю їх виконання до Сектору ліцензування та акредитації, зокрема П. Соф'юк. У вересні 2024 року запланований комплексний моніторинг усіх ОП філологічного факультету, до яких належить і ОПП “Журналістика та кросмедійність”. ЕГ відзначає, що проєктною групою були враховані надані рекомендації, оскільки ОПП, НП, силабуси зазнали суттєвого покращення. Проте деякі пункти, названі в рекомендаціях, ще потребують доопрацювання, зокрема: - у силабусах потрібно подати інформацію щодо порядку та критеріїв оцінювання певних видів робіт у межах ОК, а також узгодити в силабусі ОК П1 «Виробнича практика» ЗК (збігається лише 2), СК та РН, закріплені у таблицях відповідності в ОПП; - до складу проєктної групи ввели лише представника роботодавців - шеф-редакторку “Суспільне” “Чернівці” А. Подлесну, що має місце в ОПП редакції 2023 р. (щоправда лише в тому варіанті ОПП, який міститься на сайті; в ОПП, завантаженої у систему НАЗЯВО, цієї поправки немає), - за рекомендацією Центру ЗЯВО, яку підтримує наша ЕГ, до складу проєктної групи ОПП потрібно ввести здобувача в.о.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Попередня акредитація ОПП “Журналістика та кросмедійність” другого (магістерського) рівня вищої освіти проходила 2017 року за вимогами МОН. Зі слів гаранта доц. Л.Василик, за результатами тієї акредитації була висловлена рекомендація про підвищення наукового ступеня НПП. Як відзначила гарант та прописано у ВСО, три викладачі вступили до аспірантур українських ЗВО та успішно здобули науковий ступінь кандидата наук. У березні 2021 року пройшла акредитацію ОПП “Журналістика та кросмедійність” першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (<http://surl.li/mnwjpr>). За результатами акредитаційної експертизи ЕГ надала рекомендації, серед яких: - “2. Результати опитувань всіх рівнів та фокус-груп не розміщені на сайті університету. Процедура опитувань виглядає формалізовано. Рекомендовано звернути увагу на якісні показники анкетування та зміст опитувань...”; - “7. Експертна група рекомендує розміщувати в системі Moodle або на сайті ЗВО/кафедри для використання здобувачами робочі програми навчальних дисциплін, методичні матеріали до практичних занять та самостійної роботи”. Наша ЕГ констатує, що ці ж зауваження є частково актуальними і для ОПП “Журналістика та кросмедійність” другого магістерського рівня вищої освіти й дає рекомендацію враховувати зауваження та рекомендації, висловлені під час нинішнього зовнішнього оцінювання результатів вищої освіти.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В академічній спільноті ЧНУ проводяться міжкафедральні семінари, засідання кафедри журналістики, на яких обговорюють питання перспективного розвитку ОПП. Крім того, як відзначив під час огляду МТБ доц. Р. Пазюк, НПП орієнтовані на проходження міжнародних стажувань та участі в міжнародних проєктах, які сприяють розвитку професійних компетенцій власне академічній спільноті. Такі можливості були під час проєктів “Темпус-IV” та “ЕРАЗМУС КА 2 QUAERE “Система забезпечення якості освіти в Україні: розвиток на основі ENQA стандартів та рекомендацій” - «DESTIN» “Журналістська освіта задля демократії в Україні: розробка стандартів, доброчесність і професіоналізм”, у межах яких НПП мали можливість і набувати нових компетентностей, і обмінюватися досвідом з колегами із ЗВО Львова, Києва, Сум тощо. Цю ж інформацію підтвердили під час відкритої зустрічі представники академічної спільноти: доц. О.Почапська, гарант ОП “Журналістика” з Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, доц. Н. Габор, член проєктної групи ОП “Нові медіа і комунікаційні технології” з Львівського національного університету імені Івана Франка, проф. Н. Стеблина, член проєктної групи ОП “Журналістика” з Донецького національного університету імені Василя Стуса.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильні сторони ОПП “Журналістика та кросмедійність”: Внутрішній моніторинг змісту вищої освіти відповідним структурним підрозділом - Центром ЗЯВО, за результатами якого надані рекомендації, виконання більшості з яких суттєво покращило ОПП. Позитивні практики: Роботодавці долучаються до вдосконалення ОПП на підставі таких вагомих чинників: володіння станом справ в галузі та на ринку праці, зокрема в буковинських медіа, значний управлінський досвід у медіа (на зустрічі з ЕГ були менеджери - голова ЧОО НСЖУ, головний редактор медіа «Погляд» В. Бобер, директор телерадіокомпанії “ТВА” В.Пелех, головний редактор медіа «Молодий Буковинець» Б.Загайський), їхнє спостереження за практичною діяльністю здобувачів ОПП під час практики, оцінка набутих здобувачами під час навчання загальних та фахових компетенцій, а також тісна співпраця з НПП - все це дало

можливість роботодавцям вносити конструктивні та результативні пропозиції з метою вдосконалення ОПП «Журналістика та кросмедійність».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі сторони ОПП «Журналістика та кросмедійність»: 1. Позиція здобувачів при перегляді ОПП взята до уваги опосередковано, опитування здобувачів в.о. не виявило їхніх конкретних пропозицій, участь представників студентського самоврядування в перегляді ОПП не встановлена. 2. Практика відстеження кар'єрного шляху випускників ОПП не є системною і послідовною, випускники підтвердили лише особисті зв'язки з НПП кафедри журналістики. 3. Не виконані дві з восьми пропозицій, наданих Центром ЗЯВО, щодо введення до складу проєктної групи здобувача в.о. та подання в силабусах інформації щодо порядку та критеріїв оцінювання певних видів робіт. Рекомендації ЕГ рекомендує гаранту та проєктній групі до початку 2024-2025 н.р.: 1. Скласти анкету для опитування здобувачів вищої освіти таким чином, щоб була можливість висловлювати власну думку з кожного питання; залучити здобувачів та представників студентського самоврядування до перегляду ОПП під час методичних семінарів, засідань проєктної групи тощо. 2. ЕГ рекомендує створити асоціацію випускників зі спеціальності «Журналістика» для підтримання регулярної та систематичної співпраці з цією групою стейкхолдерів. 3. Додати до силабусів критерії оцінювання за певними видами робіт, а також розглянути можливість ввести в силабуси перелік рекомендованої літератури. 4. Науково-методичній комісії філологічного факультету у кооперації з Центром моніторингу та забезпечення якості освіти ЗВО забезпечити верифікацію документації за ОПП, зокрема перевіряти їх на коректність, активність лінків, точність, релевантність подання інформації у відомостях самооцінювання ОПП відповідно до «Порадника щодо заповнення відомостей самооцінювання освітньої програми для закладів вищої освіти» (<http://surl.li/cvfsd>) та запровадити практику перевірки інформації, яка оприлюднюється.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ЕГ дійшла висновку про таку відповідність ОПП за окремими підкритеріями: 8.1.: повна відповідність; послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду; 8.2.: часткова відповідність; позиція здобувачів при перегляді ОПП взята до уваги опосередковано, участь представників студентського самоврядування в перегляді ОПП не виявлена; 8.3.: повна відповідність; роботодавці активно й регулярно залучаються до перегляду ОПП; 8.4.: часткова відповідність; практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОПП не є системною і послідовною; 8.5.: часткова відповідність; система забезпечення якості в ЧНУ дала зауваження й пропозиції, частина з яких не враховані; 8.6.: повна відповідність; результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти враховані; 8.7.: повна відповідність; у ЧНУ сформована культура якості серед академічної спільноти. ЕГ вважає, що ОПП відповідає критерію 8 за рівнем відповідності В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЧНУ імені Юрія Федьковича правила та процедури, які регулюють права і обов'язки всіх учасників освітнього процесу описані в нормативних документах, розміщених на сайті ЗВО, серед них: «Статут Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<http://surl.li/klpew>), «Колективний договір Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на 2022-2025 роки» (<http://surl.li/hillr>), «Стратегічний план розвитку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на 2019-2026 роки» (<http://surl.li/lwxtj>); «Правила внутрішнього трудового розпорядку» (<http://surl.li/ltewa>) тощо. Ці та інші документи доступні онлайн на сторінці ЗВО «Нормативні документи» (<http://surl.li/mlmfy>).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проєкт з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На момент акредитації на офіційній сторінці кафедри журналістики вже був представлений проєкт оновленої ОПП (<http://surl.li/mjusa>), що був уведений у дію з 2023-2024 н.р. у зв'язку із затвердженням “Стандарту вищої освіти зі спеціальності 061 «Журналістика» для другого (магістерського) рівня вищої освіти”. Всі охочі, включаючи стейкхолдерів та здобувачів могли долучитися до обговорення проєкту ОПП та надіслати пропозиції, рекомендації чи зауваження на електронну скриньку кафедри журналістики journ-dpt@chnu.edu.ua, яка зазначена на цій же сторінці. У спілкуванні з фокус-групами зафіксовано, що процес оновлення ОПП вже комунікується з певними зацікавленими сторонами, зокрема з роботодавцями та випускниками, однак такої співпраці із здобувачами та представниками студентського самоврядування не було виявлено.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Інформацію про ОПП «Журналістика та кросмедійність» другого (магістерського) рівня вищої освіти у повному обсязі можна вільно переглянути на сайті кафедри журналістики (<http://surl.li/mlmhe>) та філологічного факультету ЧНУ ім. Юрія Федьковича (<http://surl.li/mjusa>), зокрема у вкладках “Силабуси навчальних дисциплін”, “Освітньо-професійні програми”. Тут можна ознайомитися з описом освітньо-професійної програми; навчальним планом, за яким ведеться освітній процес; каталогом вибіркових дисциплін; угодами про співпрацю; проєктом нової ОП, а також висловити свої зауваження та пропозиції. Зокрема на сайті філологічного факультету ЧНУ ім. Юрія Федьковича (<http://surl.li/mjusa>) розміщені дві редакції ОПП “Журналістика та кросмедійність” та відповідних НП (за 2020 і 2023 рр.) Також на сайті кафедри журналістики міститься велика кількість інформаційних роликів, новин, анонсів та публікацій які висвітлюють аспекти навчальної діяльності у тому числі у межах реалізації ОПП «Журналістика та кросмедійність» другого (магістерського) рівня.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильні сторони ОПП “Журналістика та кросмедійність”: 1. ЧНУ імені Юрія Федьковича має чіткі і зрозумілі правила та процедури, що регулюють права й обов'язки всіх учасників освітнього процесу. У ЗВО своєчасно оприлюднюється точна та достовірна інформація про освітню програму на вебсторінці структурного підрозділу. Зацікавлені сторони, у тому числі роботодавці мають можливість подавати свої зауваження та пропозиції щодо наповнення ОП. 2. Офіційний сайт ЗВО має уніфіковану структуру та інтуїтивно-зрозумілий інтерфейс. Позитивні практики: На сайті кафедри журналістики розміщено багато публікацій (новин, інформаційних роликів, анонсів тощо), які висвітлюють аспекти освітньої діяльності, у тому числі у межах реалізації ОПП «Журналістика» другого (магістерського) рівня та з допомогою яких програма стає більш зрозумілою та цікавою для потенційних абітурієнтів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкі сторони ОПП “Журналістика та кросмедійність”: Нормативна та методична документація часом міститься в різних розділах на офіційному сайті ЗВО, мають місце застарілі документи, що перешкоджає у пошуку інформації. Зокрема у розділі “Академічна доброчесність” (<http://surl.li/kiler>) представлене “Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича” введене в дію у 2019 році. Водночас у розділі “Нормативні документи” знаходиться “Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича” із змінами від 29 червня 2023 року. Рекомендації ЕГ рекомендує гаранту та проєктній групі до початку 2024-2025 н.р.: Регулярно оновлювати нормативні документи інституційного рівня щодо організації освітнього процесу та забезпечення якості вищої освіти, зокрема залишити у вільному доступі найактуальніший варіант “Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича”.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ЕГ дійшла висновку про таку відповідність ОПП за окремими підкритеріями: 9.1.: повна відповідність; у ЧНУ визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього

процесу; 9.2.: повна відповідність; у ЗВО на момент акредитації вже був вивішений проект ОПП з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та подана поруч електронна адреса для зауважень та рекомендацій; 9.3.: часткова відповідність; нормативна та методична документація часом міститься в різних розділах на офіційному сайті ЗВО, мають місце застарілі документи, що перешкоджає у пошуку інформації. ЕГ вважає, що ОПП відповідає критерію 9 за рівнем відповідності В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

ЕГ вважає за необхідне зазначити також певні недогляди щодо ОПП: 1. За час реалізації ОПП не було практики визнання результатів академічної мобільності здобувачів з причини відсутності на ОПП студентської академічної мобільності на рівні ОКР «магістр». 2. Практика визнання результатів неформальної освіти підтверджена здобувачами лише з дисципліни «Фактчекінг інформації». 3. Опитування здобувачів освіти ОПП не враховують таких аспектів якості вищої освіти: відсутні питання щодо зрозумілості для здобувачів критеріїв оцінювання, поєднання навчання та досліджень в межах ОК та ін. 4. Синтез навчання та дослідження реалізується на ОПП в обмеженій кількості форм. 5. У змістовому наповненні усіх освітніх компонентів немає модулів / тем, присвячених питанню вивчення та дотримання академічної доброчесності. До початку 2024-2025 н.р. ЕГ рекомендує: 1) гаранту та проєктній групі уніфікувати ключову термінологію (магістерська/кваліфікаційна робота, магістр журналістики/з журналістики) в нормативних документах, що стосуються ОПП; 2) міжнародному відділу ЗВО та гаранту ОПП імплементувати практику студентської академічної мобільності за ОПП; 3) НПП розглянути можливість зарахування результатів неформальної освіти не лише з дисциплін, що викладаються гарантом ОПП, але й з інших дисциплін ОПП, а також де iure прописувати можливість визнання результатів неформальної освіти в РНП та силабусах дисциплін; 4) Центру ЗЯВО звернути увагу на якісно-змістовні показники анкетування здобувачів та покращити якість опитувань (імплементувати питання щодо: а) зрозумілості для здобувачів критеріїв оцінювання, б) поєднання навчання та досліджень в межах ОК, в) релевантності, зрозумілості, прийнятності форм та методів навчання та з 2024-2025 н. р. поліпшити якість опитувань (унікати питань з односкладними відповідями “так”/“ні” і т. п., уникати некоректних питань на зразок “чи знаєте ви, на якій ОПП навчаєтеся”, не поєднувати в одному питанні декілька), у т. ч. через співпрацю з соціологічною лабораторією ЗВО; 5) НПП активізувати участь студентів у наукових заходах та імплементувати синтез навчання та дослідження на рівні тих ОК, де закладений науковий складник; 6) гаранту та проєктній групі додати до певних обов'язкових освітніх компонентів модуль чи кілька тем, присвячених питанням вивчення академічної доброчесності; 7) НПП посилювати результативність своєї наукової та навчально-методичної діяльності; 8) науково-методичній комісії філологічного факультету у кооперації з Центром ЗЯВО забезпечити верифікацію документації кафедри журналістики та зокрема здійснювати перевірку на коректність, активність лінків, точність, релевантність подання інформації у СВО за ОПП відповідно до «Порядника...» (<http://surl.li/cvfsd>); 9) проєктній групі розміщувати навчально-методичні матеріали на сайті кафедри журналістики; регулярно оновлювати нормативні документи, зокрема залишити у вільному доступі найактуальніший варіант “Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату у ЧНУ”.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B

Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Пономаренко Людмила Григорівна

Члени експертної групи

Сазонова Юлія Олександрівна

Шекеряк Яна Василівна